

24. februar 2012
NST-400-00049
NST-400-00053

Høringssvar til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Høring 2. december 2011 - 8. januar 2012

1. Advokatrådet - Advokatsamfundet
2. DI – Organisation for Erhvervslivet
3. Danmarks Naturfredningsforening
4. Dansk Fritidsfiskerforbund
5. Dansk Land- og Strandjagt
6. Dansk Ornitologisk Forening
7. Dansk Skovforening
8. De Samvirkende Købmænd
9. Det Økologiske Råd
10. Friluftsrådet
11. KL
12. Landbrug & Fødevarer
13. NOAH
14. Peter Pagh
15. Retspolitisk Forening
16. Dansk Arbejdsgiverforening
17. Dansk Autogenbrug
18. Dansk Fjernvarme
19. Dansk Planteværn
20. Finansrådet
21. FRI – Foreningen af Rådgivende Ingeniører
22. FSR – danske revisorer
23. Forbrugerrådet
24. Kulturarvsstyrelsen
25. Kystdirektoratet
26. Roskilde Universitet
27. Syddansk Universitet
28. Aarhus Universitet

Høring 8. februar – 19. februar 2012

1. Dansk Arbejdsgiverforening
2. Dansk Fjernvarme
3. Energistyrelsen
4. Erhvervsstyrelsen
5. Forbrugerrådet
6. Kulturstyrelsen
7. Kystdirektoratet

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53

2100 København Ø

nst@nst.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 06-01-2012
SAGSNR.: 2011 - 4857
ID NR.: 156145

Høring - forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Ved e-mail af 02-12-2011 har Naturstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Indledningsvist bemærkes, at det overordnede formål med lovforslaget er at effektivisere klagesagsbehandlingen hos Natur- og Miljøklagenævnet, og Advokatrådet kan tilslutte sig, at der er behov herfor i lyset af de meget lange sagsbehandlingstider, som nævnet i øjeblikket har.

Advokatrådet finder imidlertid, at det fremlagte forslag giver anledning til alvorlige retssikkerhedsmæssige betragtninger samt til overvejelse af lovforslagets betydning for forvaltningsretten og administrationen af denne generelt.

1. Mulighed for at begrænse officialprincippet - § 12a

Efter lovforslagets § 12a, stk. 1, vil nævnet fremover kunne begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Efter bestemmelsens stk. 2 kan nævnet endvidere "nøjes" med at behandle de væsentligste klagepunkter, hvis en klage indeholder flere klagepunkter.

Efter bemærkningerne indebærer § 12a, stk. 1, at nævnet får mulighed for at tilskære sagen med henblik på at koncentrere nævnets ressourcer omkring de væsentligste forhold i sagen. Det fremgår endvidere, at væsentlighedskriteriet bestemmes ud fra klagerens egen opfattelse samt nævnets vurdering ud fra hensyn til natur, miljø og retssikkerhed.

Ud fra et retssikkerhedsmæssigt perspektiv må det anses som betænkeligt, at Natur- og Miljøklagenævnet ikke længere skal være bundet af det forvaltningsretlige

officialprincip, hvorefter det påhviler nævnet både at træffe en materiel korrekt afgørelse og at sikre sagens tilstrækkelige oplysning. Borgere og virksomheder, som ikke får specialiseret juridisk bistand, vil sjældent kunne identificere alle relevante væsentlige fejl og problemer i en for dem bebyrdende afgørelse. .

Som anført i "Forvaltningsret", Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2002, side 541 er *"målet med sagsforberedelsen (sagsoplysningen) at foretage en præcisering og afgrænsning af faktum og jus således at ét bestemt kompleks af fakta til sidst kan sammenholdes med ét bestemt retsgrundlag"*.

Det er derfor indbygget i selve officialprincippet, at der alene skal forholdes til relevant faktum og jus, og at der derfor kan ske en nærmere tilskæring af sagen i forhold til de angivne klagepunkter og den til grund for disse værende information.

Hertil kommer egen-drift undersøgelse, hvorom Ombudsmanden i FOB 1998.723, som citeret i ovennævnte bog "Forvaltningsret" side 1006-1007, og som omhandlede Energistyrelsen, har udtalt, at rekursinstanser med særlig hjemmel i lov, og som ikke beror på overordnet myndighed i forhold til f.eks. kommunerne, *"..er beføjet og forpligtet til at påse overholdelsen af alle sagsbehandlingsregler som gælder i forbindelse med underinstansens behandling af den sag rekursinstansen skal tage stilling til, og som efter deres art kan have betydning for afgørelsens indhold og lovlighed. Videre er det min opfattelse at rekursinstansen har en pligt til – uanset om der særskilt måtte være klaget herover og uanset at rekursinstansens ikke måtte have en kompetence til at foretage en egentlig sanktionering af forholdet – overfor underinstansen at foretage en konstatering af visse klare sagsbehandlingsfejl i forbindelse med underinstansens sagsbehandling, nærmere betegnet klare overtrædelser af sagsbehandlingsregler som efter deres art kan have betydning for afgørelsens indhold og lovlighed"*.

Såfremt der i en forvaltningsmyndighed konstateres problemer med at foretage en sådan relevant tilskæring af klagesagerne er det Advokatrådets opfattelse, at dette snarere bør løses ved fornøden vejledning og uddannelse af den med sagerne beskæftigede personkreds, samt øget vejledning om, hvad der kan klages over og hvilke oplysninger en klage bør ledsages af, snarere end ved lov at begrænse det ellers ulovfæstede forvaltningsretlige officialprincip.

Såfremt der alligevel lovgives herom, er det Advokatrådets opfattelse, at lovforslagets § 12a er formuleret for vagt, og bør strammes op sådan, at det direkte fremgår af bestemmelsen, at nævnet alene kan undlade at behandle forhold, som er af underordnet betydning for natur- og miljøbeskyttelsen, og alene hvor dette anses for retssikkerhedsmæssigt ubetænkeligt. Dette vil harmonere bedre med ekspertudvalgets konklusioner, jf. deres rapport side 27, hvor anføres; *"Ekspertudvalget anbefaler af ressourcemæssige hensyn, at officialprincippet rækkevidde... indskrænkes, således at nævnet kan begrænse sin efterprøvelse af en klagesag til de forhold, der er klaget over, og også kan afvise at behandle klagepunkter, som nævnet finder er af uvæsentlig betydning i en sag, der i øvrigt*

realitetsbehandles, ligesom i anbefalingen om en afvisningsadgang". Anbefalingen om fokusering af sagsbehandlingen skal således ses i nær sammenhæng med anbefalingen om afvisning af sager, hvorom ekspertudvalget på side 28 af deres rapport skriver: "*... anbefaler..., at der - som supplement til ovennævnte anbefaling om fokusering af klagesagsbehandlingen - gives Natur-og Miljøklagenævnet mulighed for at afvise at behandle sager, som nævnet vurderer, er af uvæsentlig betydning for beskyttelsen af natur og miljø, og hvor det samtidig må anses for retssikkerhedsmæssigt ubetænkeligt at nævnet afviser at behandle klagen".*

Der henvises som eksempel til formuleringen af Miljøbeskyttelseslovens § 85, stk. 1:

"Tilsynsmyndigheden kan undlade at behandle forhold, som den anser for at være af underordnet betydning for miljøbeskyttelsen."

Det bemærkes endvidere, at forholdet også giver anledning til problemer med søgsmålsfristerne for domstolene. Hvis Natur- og Miljøklagenævnet kun foretager en delvis prøvelse af en afgørelse, bør nævnet forpligtes til, inden eksempelvis 3 måneder, at meddele klageren, i hvilket omfang førstinstansens afgørelse prøves, idet den del af afgørelsen, som ikke prøves, er undergivet en søgsmålsfrist på typisk 6 måneder. Det vil skabe en uacceptabel retstilstand, såfremt borgere og virksomheder først kort før eller efter søgsmålsfristens udløb bliver underrettet om, at nævnet foretager en delvis prøvelse af førstinstansens afgørelse, hvorved borgeren eller virksomheden kun får meget kort tid til eller bliver afskåret fra at indbringe sagen for domstolene.

Lovforslagets § 12a, stk. 2, skal efter bemærkningerne bl.a. administreres ud fra, hvad klageren selv finder, er de væsentligste klagepunkter. Advokatrådet mener, at det må være det afgørende kriterium, hvis en borger eller virksomhed skal afskæres fra at få prøvet sine synspunkter, idet nævnet sjældent vil kunne vurdere, hvad en given borger eller virksomhed anser som af mest væsentlig betydning for denne, herunder navnlig også i økonomisk henseende. Det kan give anledning til overvejelse, om Natur- og Miljøklagenævnet i denne sammenhæng er omfattet af vejledningspligten i forvaltningslovens § 7, og i modsat fald bør nævnet efter Advokatrådets opfattelse omfattes af en sådan vejledningspligt i forhold til borgere og virksomheder, hvis klagesagsbehandlingen begrænses i medfør af lovforslagets § 12a, stk. 2. Det bemærkes dog, at en drøftelse med borgeren eller virksomheden om, hvordan klagen skal opfattes i forhold til, hvad der er væsentligt, næppe fremmer det effektiviseringsformål, som lovforslaget tager sigte på.

Det bemærkes, at der tilsyneladende er en fejl i bemærkningerne på lovforslagets side 20 i første afsnit under "*2.3 Den foreslåede ordning*". Det anføres, at Miljøministeriet er enig med ekspertudvalget i, at Natur- og Miljøklagenævnet ikke med henvisning til officialprincippet skal behandle forhold, der ikke er klaget over, og det fremstår som om, at lovforslaget indebærer en lovfæstning af en allerede eksisterende retstilstand. Dette er i direkte strid med det på side 19 under afsnit to under "*2.1 Gældende ret*" anførte. Heraf fremgår korrekt, at officialprincippet også

gælder for rekursinstansen. Dette er i overensstemmelse med, at ekspertudvalget anbefaler, at officialprincippet fremadrettet skal indskrænkes med henblik på effektivisering, og ekspertudvalget synes ikke at kunne tages til indtægt for, at officialprincippet ikke i dag er fuldt gældende også for Natur- og Miljøklagenævnets sagsbehandling. Hvorvidt nugældende praksis for nævnets klagesagsbehandling er i overensstemmelse hermed er et andet spørgsmål, idet bemærkes, at Advokatsamfundets medlemmer løbende oplever, at Natur- og Miljøklagenævnet allerede i dag praktiserer indholdet af § 12a, stk. 1. Udover betænelighederne omkring en lovgivningsmæssig indskrænkning af officialprincippet bemærkes derfor også, at de i forslaget udtrykte forventninger til reglens eventuelle effektiviseringsgevinst næppe vil blive indfriet.

2. Vejledningspligt ved hjemvisning - § 12b

Advokatrådet finder det som udgangspunkt retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at hjemvisningsmuligheden ved lov indskrænkes til at kunne benyttes "undtagelsesvis", jf. herved også det i bemærkninger til lovforslaget anførte om gældende ret vedrørende reaktionsmuligheden "hjemvisning", herunder særligt hensynet til bibeholdelse af partens rekursmulighed og "forsvarlighedsbetingelsen". Derimod kan Advokatrådet tilslutte sig det i bemærkningerne anførte om, at der naturligvis ikke bør ske hjemvisning af sager, hvor færdigbehandlingen ikke kræver uforholdsmæssigt store ressourcer, og hvor det i øvrigt forekommer retssikkerhedsmæssigt ubetænkeligt. Advokatrådet kan derfor tilslutte sig en målsætning om, at der i praksis arbejdes hen i mod at begrænse antallet af hjemviste sager mest muligt.

Det er imidlertid Advokatrådets opfattelse, at problemerne omkring evt. for stor brug af hjemvisningsmuligheden må løses på anden vis end ved den foreslåede bestemmelse, f.eks. ved øget vejledning om de områder, som oftest har givet grundlag for hjemvisning. At der ved beslutning om hjemvisning kan og bør tages hensyn til, hvorvidt det vil føre til forhaling af sagen, er allerede del af almindelig forvaltningsret, jf. herved f.eks. FOB 1977.273, som citeret i "Forvaltningsret", side 1005-1006, hvor det bl.a. under henvisning til at hjemvisning kunne føre til forhaling af sagen, ikke blev kritiseret, at en afgørelse, der led af meget væsentlige formelle mangler, ikke blev hjemvist.

For så vidt angår spørgsmålet om indførelse af en vejledningspligt for nævnet i forhold til førsteinstansen vedrørende den fornyede behandling bemærkes det, at Advokatrådet også her finder det betænkeligt at lovgive om forhold, der efter Advokatrådets opfattelse allerede reguleres af den ulovfæstede forvaltningsret. Det bør almindeligvis fremgå klart af rekursmyndighedens afgørelse om hjemvisning, hvad der har været baggrunden for at hjemvise sagen, således at førsteinstansen alene på baggrund af afgørelsen vil kunne udlede, hvorledes der burde have været forholdt og rette sig derefter i den fornyede behandling af sagen. Det bemærkes i den forbindelse, at det også i sager, hvor der ikke sker hjemvisning, vil være god

forvaltningsretlig skik, at nævnet påtaler evt. konstaterede sagsbehandlingsfejl over for førsteinstansen, jf. herved "Forvaltningsret", side 1006.

3. Udeladelse af underskrift - § 13a

Advokatrådet kan tilslutte sig Folketingets Ombudsmands overvejelser om retssikkerhed vedrørende afgørelser uden underskrift. Advokatrådet foreslår, at § 13a ændres, således, at det udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, at bemyndigelsen ikke omfatter egentlige afgørelser, subsidiært at bemærkningerne til § 13a strammes op, så det fremgår, at bemyndigelsen først kan anvendes til at tillade afgørelser uden nævnets underskrift eller med maskinelt gengivet underskrift, når der foreligger mulighed for på betryggende vis at varetage hensynet til retssikkerheden. Bemærkningernes eksisterende formulering giver mulighed for allerede nu at udnytte bemyndigelsen til at undlade at forsyne egentlige afgørelser med underskrift.

4. Tre uger til videresendelse

Lovforslaget lovfæster et udgangspunkt om, at førsteinstansen, når den modtager klagen, har tre uger til at videresende denne med bemærkninger.

Efter Advokatrådets opfattelse er formuleringen "*snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb*" for vag.

Advokatsamfundets medlemmer oplever løbende, at der kan gå flere måneder fra en myndigheds modtagelse af klagen til, at den videresendes til nævnet. En lovfæstet begrænset periode til at videresende klagen med bemærkninger er derfor et meget væsentligt tiltag i forhold til at nedbringe den samlede sagsbehandlingstid.

Det er derfor også Advokatrådets opfattelse, at denne bestemmelse må formuleres skarpere og på en måde, så kravet er absolut – ikke et udgangspunkt. Med den eksisterende formulering vil overskridelse af de tre uger blive hovedreglen og ikke, som forudsat i bemærkningerne, blive undtagelsen.

Advokatrådet foreslår derfor, at der formuleres en række gyldige undtagelser til, at klagen ikke skal videresendes inden 3 uger, hvilket eksempelvis kunne være, hvis sagen er forelagt et politisk organ, hvis sagen er genoptaget til fornyet realitetsbehandling, eller hvis der er indledt forhandlinger med klager om et ændret projekt. Disse kan suppleres med en opsamlingsbestemmelse, hvorefter myndigheden kan opnå nævnets tilladelse til en konkret angivet forlængelse af fristen til at videresende klagen og afgive myndighedens bemærkninger til klagen.

Der bør som absolut minimum være lovfæstet et krav om, at førsteinstansen skal underrette Natur- og Miljøklagenævnet og klager om, at fristen på 3 uger overskrides, og der bør i denne underretning være en begrundelse herfor, der lever op til forvaltningslovens kapitel 6.

5. Tre uger til klagerens supplerende bemærkninger

Lovforslaget lovfæster desuden et krav om, at klager har 3 uger til at afgive bemærkninger til myndighedens udtalelse, en frist som meddeles af førsteinstansen i forbindelse med klagens videresendelse til nævnet.

Advokatrådet finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at borgere og virksomheder efter lovens formulering ikke har mulighed for at få denne frist forlænget.

Efter Advokatrådets opfattelse bør "den svage part", som i udgangspunktet ikke kan forventes at søge specialiseret rådgivning, have længere tid end myndigheden til at forholde sig til førsteinstansen bemærkninger til klagen samt mulighed for efter ansøgning at opnå fristforlængelse.

Samlet set finder Advokatrådet derfor anledning til at anbefale, at centrale elementer af lovforslaget, som på afgørende punkter synes at ville ændre ved gældende forvaltningsretlige principper, underkastes fornyet grundig overvejelse.

Advokatrådet og de eksperter, som har bistået Advokatrådet i udarbejdelsen af høringssvaret står i den forbindelse naturligvis gerne til rådighed for yderligere drøftelse af de i vores høringssvar indeholdte bemærkninger, idet vi, som anført indledningsvis, kan tilslutte os behovet for en effektivisering af klagesagsbehandlingen i Natur- og Miljøklagenævnet, ikke mindst af retssikkerhedsmæssige årsager.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Naturstyrelsen
Att.: Karin Bruun
Haraldsgade 53
2100 Kbh. Ø

Høring vedr. Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet m.v.

Naturstyrelsen har fremsendt ovenstående forslag i høring. Vi finder det overordnet positivt, at nogle af ekspertudvalgets anbefalinger nu materialiseres i et forslag til ændring af lovgivningen.

Begrænset prøvelsesret

Vi positive overfor det meget centrale forslag om at begrænse den fulde prøvelsesret, og vi støtter, at der i særlige tilfælde kan tages stilling til andre forhold end de, der er indgivet i klagen.

Dog vil den begrænsede prøvelsesret betyde, at de enkelte afgørelser ikke vil kunne danne præcedens i samme omfang som det ses i dag, hvilket der fremover må tages højde for i forbindelse med henvisninger til principielle afgørelser.

Hjemsendelse undtagelsesvis

Det foreslås, at der i lovteksten indsættes, at nævnet kun undtagelsesvis kan hjemvise en sag og hvis det alligevel sker, at der skal medfølge en redegørelse for nævnets overvejelser i forbindelse med behandlingen af klagepunkter, der har medført til hjemvisningen. Videre skal nævnet vejlede førsteinstansen om, hvordan sagen på disse punkter skal behandles.

Vi ser dette ændringsforslag som en konsekvens af de mange sager, der er blevet hjemvist de seneste år og som vi selvfølgelig ikke har fundet acceptabelt.

Vi er imidlertid tvivlende overfor om dette forslag, med indsættelse af en hensigts-erklæring i loven, er det rette grundlag for en ændret praksis. Der burde allerede med det eksisterende lovgrundlag være mulighed for at ændre den hidtidige praksis med hjemsendelse af sager.

Vi er dog positive overfor den ændring i praksis som forslaget er udtryk for.

Indsendelse af en klage via førsteinstans

Det foreslås, at alle klager fremover skal sendes via den myndighed, der har truffet afgørelsen i førsteinstans. Det ligger implicit i forslaget, at førsteinstansen skal tage afgørelsen op til genovervejelse, idet det bestemmes, at hvis afgørelsen fastholdes skal klagen videresendes til nævnet senest 3 uger efter klagefristens udløb. Der kan dog ske en udsættelse i en kortere periode, herunder under hensyntagen til eventuel politisk behandling af den konkrete sag.

Når førsteinstansen videresender klagen til nævnet skal der, udover selve afgørelsen, medfølge de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, samt en udtalelse med myndighedens bemærkninger til sagen og til klagepunkterne.

Det påpeges i bemærkningerne, at dette forslag fremsættes i forventning om, at effektivisere behandlingen af sagerne i nævnet og dermed forkorte sagsbehandlingstiderne. Isoleret til klagebehandlingen i nævnet vil det sandsynligvis være rigtigt, da det formodentlig vil medføre færre klager. Vi finder det dog ikke rigtigt kun at se på sagsbehandlingstiderne isoleret til nævnet. Det er den samlede sagsbehandlingstid, fra klagen indgives til den er afgjort, der er vigtig og den skal være så kort, som det er muligt.

Når en klage modtages af førsteinstansen skal denne genoverveje sin afgørelse med henblik på at afklare, hvorvidt afgørelsen kan ændres. Det fremgår af argumentationen i lovbemærkningerne, at der er en forventning om, at der er flere afgørelser der vil blive ændret, når afgørelsen skal genovervejes.

Vi finder det betænkeligt, at der således sås tvivl om førsteinstansafgørelsernes forvaltningsmæssige grundlag og begrundelser.

Samme betænkelighed har vi ved, at der i forbindelse med en klage, skal stilles krav om yderligere begrundelse for en afgørelse. Der er i forvejen forvaltningsmæssige krav om, at en afgørelse skal ledsages med en begrundelse, så en sådan bør allerede foreligge, når klagen indgives.

Skal forslaget opfattes som en tilskyndelse til at øge kvaliteten af førsteinstansernes afgørelser, er det ikke i klagereglerne til Natur og Miljøklagenævnet en sådan tilskyndelse skal placeres, men der skal anvendes helt andre virkemidler.

Det er ikke en effektivisering, at pålægge yderligere administrative opgaver på førsteinstansen, når en afgørelse er truffet. Derimod vil det betyde en lettelse i de administrative byrder, hvis det sikres, at afgørelserne fra starten er truffet på et veloplyst grundlag, teknisk såvel juridisk, og den fra starten er velbegrundet.

Vi forudser således, at det fremsatte forslag på dette punkt i stedet blot vil medføre yderligere administrative byrde for førsteinstansen, uden det genererer nogen nytteværdi og medfører yderligere forlængelser af den samlede sagsbehandlingstid af klager.

Af bemærkningerne til loven, i afsnittet om de økonomiske og administrative konsekvenser, anføres det, at virksomhederne vil opleve en forenkling, idet alle klager i

medfør af lovforslaget skal sendes igennem førsteinstans, der som nævnt er forpligtet til at genoverveje, om der er grundlag for at genoptage sagen.

Som det også fremgår ovenfor er vi af den opfattelse, at det modsatte vil være tilfældet og vi kan herudover være betænkelig ved om en kommune, der ofte er førsteinstans, vil føle sig presset til at ændre sin afgørelse til fordel for en klager, og derved ofte til ulempe for virksomhederne.

Vi vil i øvrigt gøre opmærksom på, at der i forslaget ikke er taget den nødvendige stilling til, hvilke konsekvenser det vil få for klagen, hvis førsteinstansen ikke overholder tidsfristen for fremsendelse af klagen til nævnet.

DI vil derfor anbefale, at denne del af lovforslaget udelades.

Nedsættelse af klagegebyret og mulighed for tilbagesende gebyret

Det foreslås, at klagegebyret nedsættes, så det for alle klager bliver 500 kr., dog med en pristalsregulering. Videre foreslås det, at en klager kan få tilbagebetalt klagegebyret, hvis klagen trækkes tilbage.

Vi finder, at en tilbagevenden til et gebyr på kr. 500 er et uheldigt tilbageskridt fra sidste års forhøjelse af gebyret til 3.000 kr. for organisationer.

Vi finder forslaget om, at gebyret kan tilbagesendes til klager, hvis klagen trækkes tilbage, som formålsløst, ikke mindst i lyset af forslaget om at nedsætte gebyret til et mere symbolsk beløb.

Men vi har nogle principielle betænkeligheder ved dette forslag affødt af bemærkningerne til det, idet det heraf fremgår, at forslaget har til formål at tilskynde klager til at gå i forhandlinger med afgørelsens adressat og førsteinstans om tilpasninger af den afgørelse, der er påklaget.

Dette kan tolkes, som om en klageberettiget kan opfattes ikke bare som part i behandlingen af en konkret sag, men med ret til at tage initiativ til forhandlinger. Det er ikke tilfældet. F.eks. kan en nabo være klageberettiget over en afgørelse om nogle givne vilkår i en miljøgodkendelse, men har ingen adgang til at deltage i genforhandlinger mellem en virksomhed og en kommune om vilkårene i miljøgodkendelsen eller for den sags skyld til at tage initiativ til en sådan forhandling.

Vi har ikke noget at indvende over, at gebyret tilbagesendes til klager, hvis klagen trækkes tilbage, men vi må opfordre til, at bemærkningerne til lovforslaget ændres væsentligt på dette punkt.

Øvrige forslag

DI har ingen bemærkninger til de øvrige forslag til ændringer.

Afsluttende bemærkninger

Som vi indledningsvis bemærker, finder vi det positivt, at nogle af ekspertudvalgets konklusioner nu fører til lovændringer, men vi er betænkelig ved nogle af de centrale forslag.

Vi er enige i, at det er nødvendigt med en reform af klagesystemet, for at sikre kvalificerede afgørelser indenfor en rimelig sagsbehandlingstid. Imidlertid finder vi, at nærværende forslag til ændringer, ikke tager hånd om flere af de principielle problemer, der er med klagesystemet og som også er foreslået af ekspertudvalget. Vi har ved tidligere lejligheder udtrykt vores betænkelighed ved, at det hidtidige paritetiske princip ved brug af sagkyndige er fraveget. Vi er videre betænkelige ved den meget begrænsede brug af de sagkyndige organisationerne har udpeget, fordi den alt overvejende praksis er, at afgørelserne træffes administrativt. Kontakten fra nævnet til det sagkyndige organ sker via det nedsatte visitationsudvalg, men også deres muligheder for at agere er blevet begrænset igennem de sidste ændringer af forretningsordenen.

Selv om intensionen ved de foreslåede ændringer er at stramme op på sagsbehandlingstiderne i selve nævnet til fordel for bl.a. virksomheder, finder vi, at især forslaget om indsendelsen af klagen igennem førsteinstansen, vil forlænge tiden og i øvrigt give frustrationer blandt virksomhederne.

Vi finder, at der derfor fortsat er behov for yderligere drøftelser mellem myndighederne og de involverede parter inden der gennemføres ændret lovgivning på området. DI står naturligvis til rådighed for yderligere drøftelse af området og herunder om af de afgivne bemærkninger.

Med venlig hilsen

Vibeke Plambeck
Chefkonsulent

Dato: 7. januar 2012

Til: Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.
nst@nst.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnødgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

journalnummer NST-400-00049

Danmarks Naturfredningsforenings høringsvar til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Danmarks Naturfredningsforening (fremover benævnt DN) er meget positiv over for forslaget om at reducere klagegebyret til 500 kr. Samtidig er foreningen kritisk over for forslaget om at lade officialprincippet vige til fordel for kortere sagsbehandlingstider i Natur- og Miljøklagenævnet, samt forslaget om at nævnet kan undlade at behandle klagepunkter der findes uvæsentlige. DN mener der i stedet bør arbejdes mod klar lovgivning og håndhævelse som virkemiddel, frem for at fjerne et grundlæggende juridisk princip der kommer borgeren og naturen i møde.

I følgebrevet til lovforslaget fremhæves 7 områder, der kommenteres i det nedenstående. Dette efterfølges af øvrige kommentarer angående manglende klageadgang.

Kommentarer til lovforslagets 7 hovedpunkter

Ad 1. Fokuseret sagsbehandling i Natur- og Miljøklagenævnet

Lovforslaget indeholder forslag om, at officialprincippet om forvaltningens sagsoplysning skal vige til fordel for øget fokus på de væsentlige sager af betydning for natur- og miljø. Således skal nævnet kunne begrænse sin efterprøvelse til de væsentligste forhold. DN finder ikke forslaget hensigtsmæssigt.

Officialprincippet – eller undersøgelsesprincippet – sikrer, at de nødvendige oplysninger fremskaffes, for at der kan træffes en så rigtig afgørelse som overhovedet mulig. Officialprincippet kommer således borgeren i møde, og sikrer - modsat domstolssystemet, at den almindelige borger har mulighed for at prøve en sag hos ankenævnet, uanset klagerens juridiske indsigt og kendskab til natur- og miljølovgivningen. Også for naturbeskyttelse er dette en fordel, i de tilfælde hvor en klage ikke i ønskværdigt omfang medtager væsentlige forhold af betydning for natur- og miljø.

Berører et klagepunkt ikke de emner lovgivningen har til formål at varetage, kan nævnet som reglerne er i dag afvise at behandle punktet. Ligeledes kan nævnet vurdere, at et forhold er uvæsentligt og ikke kan tillægges betydning for nævnets endelig afgørelse. Det er også nævnets vurdering, hvornår man anser det foreliggende beslutningsgrundlag for tilstrækkeligt.

Vi har en natur- og miljølovgivning med formål og klageregler. Inden for disse rammer bør klager behandles af ankenævnet. Der arbejdes på flere fronter konstruktivt for nedkortning af Natur- og Miljøklagenævnets sagsbehandlingstider. Det sker blandt andet gennem omstrukturering af nævnets arbejdsgange, husdyrforum, lovforberedende arbejde samt opjustering af antal medarbejdere inden for behandling af klagesager om husdyrgodkendelser. Forslaget om at begrænse prøvelsen i klagesagerne bør ikke indgå som en del af effektiviseringsarbejde, og dermed ligge hele natur- og miljøbeskyttelsen til last.

I det omfang en uheldig lovgivning giver anledning til uhensigtsmæssigt mange klager, bør der arbejdes på en ændret og klarere lovgivning, og midlertidige ekstrabevillinger til eventuelle sagspukler - ikke på forringede rammer for varetagelse af naturens og borgerens interesser.

Eksempler

Der henvises i materialet til eksempler. Første eksempel vedrører en miljøgodkendelse af et husdyrbrug, hvor en klage der henviser til luft jf. officialprincippet også bør undersøges i forhold til eventuelle problemer omkring beskyttelse af natur og grundvand. Anbefalingen er i lovmaterialet, at der af ressourcemæssige hensyn ses bort fra andre forhold end lugt. DN mener, at hvis der er problemer med anlægget i form af lugt i en grad der giver grundlag for behandling af klagen i nævnet, er det ikke usandsynligt at der også forekommer øvrige miljøproblemer. Det må være i såvel lovgivningens som naturens interesse, at miljøgodkendelsen overholder lovgivningen, og at nævnet i sin behandling dermed også undersøger forhold for natur og grundvand.

Det andet eksempel drejer sig om en klage over en lokalplan, hvor der fremføres en række klagepunkter fra forskellige personer, hvoraf enkelte er relevante og andre ikke. Her åbner lovforslaget for, at nævnet skal kunne afvise at behandle uvæsentlige klagepunkter. Da der alene kan klages over retlige forhold, vil nævnet allerede i dag afvise at behandle ikke retlige forhold. Er der i modsat fald tale om retlige forhold, mener DN at klagepunkterne bør behandles i nævnet.

Ad 2. Begrænsning af Natur- og Miljøklagenævnets hjemvisninger og vejledningspligt ved hjemvisning

DN ser positivt på forslaget.

Ad 3. Nedsættelse af klagegebyret for organisationer m.v. og pristalsregulering af klagegebyret

DN bifalder forslaget om at reducere klagegebyret til 500 kr., som i højere grad end det gældende klagegebyr sikrer, at både store og små natur- og miljøorganisationer kan medvirke til at beskytte og forbedre naturen. DN mener dog, at det principielt burde være gratis at klage, for de organisationer der gennem lovgivningen er tildelt en særlig klageret. Foreningerne anvender væsentlige ressourcer på arbejdet med klagesager til gavn for naturen og samfundet. Der af følger også, at DN ikke ønsker klagegebyret indeksreguleret.

Ad 4. Indsendelse af klager gennem førsteinstansen samt adgang til at sende breve fra Natur- og Miljøklagenævnet uden underskrift eller med maskinel gengivet underskrift

DN finder det fornuftigt, at førsteinstansen forpligtes til at indsamle dokumentation og oplyse sagen inden den sendes videre til Natur- og Miljøklagenævnet. Ligeledes støtter DN, at parterne informeres om sagens status, og at der fastsættes en tidsramme for førsteinstansens videre sendelse af sagen til nævnet, samt en tidsfrist for parterne til at afgive bemærkninger her til. DN skal dog foreslå, at fristen ændres fra 3 til 4 uger. Fuld oplysning af en sag på 3 uger er kort tid. Det samme gælder for de frivilliges mulighed for kvalificeret at forholde sig til førsteinstansens oplysning af og kommentarer til sagen. En frist på 4 uger modsvarer desuden perioden for klagefristen.

DN bakker op om, at nævnet skal orienteres hvis behandling af klagen kan sættes i bero på baggrund af igangværende forhandlinger i sagen. Derved undgås unødvendig sagsbehandling i nævnet. Forhandling kan føre til forlængelse af sagsbehandlingen. DN skal derfor foreslå, at der fastlægges en ramme for, hvor længe en eventuel forhandling kan pågå, så dette ikke i længere perioder forhindrer en afgørelse i sagen. DN peger desuden på, at forudgående dialog og høring er at foretrække frem for efterfølgende forhandling, således at ansvaret for kvalite-

ten i afgørelsen placeres hos rette myndighed. Efterfølgende forhandling mellem ansøger og klager kan være ressourcetrævendende og ikke altid stille parterne i en rimelig situation.

Ad. 5 Natur og Miljøklagenævnet kan tilbagebetale klagegebyr, hvis klagen trækkes tilbage

DN bakker op om dette forslag.

Ad. 6 Digitalisering af klagenævnets udgående breve

DN bakker op om dette forslag. Foreningen skal samtidigt pege på et påtrængende behov for en modernisering af hele området. I lighed med det nylige initiativ om "Digital annoncering" bør den nuværende underretningspligt afløses af en portalløsning, hvor alle statslige såvel som kommunale afgørelser gøres tilgængelige på en offentlig digital portal, f.eks. på Borger.dk.

Ad. 7 Ophævelse af ministerens klageadgang efter husdyrgodkendelsesloven

DN mener ikke ministerens klageadgang efter husdyrgodkendelsesloven bør ophæves. Det har tidligere vist sig vigtigt, at ministeren har haft en klageadgang for varetagelse af forpligtelser og interesser af national og international karakter som rækker ud over de interesser, der varetages af den enkelte kommune. Aktuelt har Natur- og Miljøklagenævnet undsagt Miljøstyrelsens 5 % bagatelgrænse for stigning i husdyrtrykket til et vandopland. Da styrelsen således er underkendt, bør ministeren gennem sin styrelse have mulighed for at klage over kommunale afgørelser der strider mod klagenævnets vurdering, eller kommunale afgørelser, der kompromitterer nationale natur- og miljøinteresser. DN mener ikke, at ministerens klageadgang, der formodentlig kun vil blive brugt i få tilfælde, samtidigt pålægger Miljøstyrelsen en egentlig stikprøvekontrol og dermed et ressourceforbrug. Endelig er der ikke ressourcer at spare for klagenævnet ved at fjerne ministerens klageadgang. På den baggrund ønsker DN ministerens klageret opretholdt.

Øvrige kommentarer

DN vil gerne fremhæve problemet omkring manglende klageadgang over såkaldte "ikke-afgørelser" og over afregistrering af beskyttelsen på områder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

I Naturbeskyttelsesloven er visse af bestemmelserne omkring Natura 2000 bygget sådan op, at der skal ske en anmeldelse (§19b). Det tilsvarende gælder for nedlæggelse af markveje og stier (§26a). Reagerer kommunen ikke indenfor 4 uger efter anmeldelsen, kan en ændret anvendelse af Natura2000 området igangsættes, eller en vej eller sti kan nedlægges. Disse sager kan ikke afprøves i Natur- og Miljøklagenævnet, og dermed mister borgere og organisationer muligheden for at varetage natur, miljø og adgangsinteresser. Derfor anbefaler DN, at også ikke-afgørelser fremover skal kunne behandles i klagesystemet.

Et andet centralt forhold for natur- og miljøbeskyttelsen der ikke kan påklages, er afregistrering af beskyttelsen for områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Når en beskyttelse af et sådant område bortfalder gennem en afregistrering udført af kommunen, vil det være ønskværdigt, at natur- og miljøorganisationer kan få prøvet denne afgørelse i nævnet, i de tilfælde hvor organisationerne mener beskyttelsen burde opretholdes jf. områdets driftshistorie og botaniske sammensætning.

Med venlig hilsen

Nina Larsen Saarnak
Leder for lokale sager
Danmarks Naturfredningsforening
nis@dn.dk, 31193238

Dansk

Fritidsfiskerforbund

www.fritidsfiskerforbundet.dk

Naturstyrelsen

D. 2.1. 2012

Høringssvar vedr. J.nr.NST-400-00049

Dansk Fritidsfiskerforbund vil hermed gøre indsigelse vedr. pkt. 6 vedr. Klagenævnets udgående breve kun er digitaliseret!

Vore medlemmers sammensætning viser et stort antal ældre fritidsfiskere der ikke er ejere af digitalt udstyr og vi anser det for væsentlig at der annonceres på vanlig vis.

Med ønske om at vores indsigelse kan imødekommes.

Venlig hilsen

Bruno Müller, forbundsformand

Dansk Land- og Strandjagt

29-12-11

Naturstyrelsen
Jura
J.nr. NST-400-00049

Vedr. Høring- Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love. (Reform af klagesystemet på natur og miljøområdet).

Dansk Land og Strandjagt takker for det tilsendte høringsbrev, vi har gennemarbejdet det, i høringsbrevets stk. 3 foreslåes det at klagegebyrer fra organisationer nedsættes fra 3000 kr. til 500 kr. Det er for Dansk land og Strandjagt en helt uforståelig disposition, overalt i samfundet skal der spares, staten har et budgetunderskud på mere end 100 milliarder. Stat, regioner og kommuner afskediger personale som aldrig før.

Dansk Land og Strandjagt tager stærkt afstand fra en sådan nedsættelse.

Den 16. november 2010 udsender By og Landsskabsstyrelsen et høringsbrev, med forslaget at klager fra virksomheder og organisationer hæves til 3000 kr. (det er kun godt 12 måneder siden), når de to høringsbreve læses, må konklusionen være at det er foruroligende at embedsmænd i styrelsen ikke er mere fremsynede.

I Dansk Land og Strandjagts hørings svar af 20.11.2010 skriver vi: Dansk Land og Strandjagt finder forslaget rigtigt og godt, idet klagerne ofte koster samfundet store beløb, som helt udenforstående borgere kommer til at betale. Dansk Land og Strandjagt havde gerne set, at klagerne fra organisationer blev pålagt et større gebyr end 3000 kr. en indstilling som Dansk Land og Strandjagt stadig har.

Man kunne let få den mistanke at styrelsen igen er blevet fredningsorganisationernes forlængede arm.

Med venlig hilsen
Finn Madsen
Landsformand
Dansk Land og Strandjagt

Finn Madsen,
Vestergade 44,
9900 Frederikshavn
Tlf / Fax: 98 42 38 40 / Mobil 40593883

Dansk Land og Strandjagt
Tlf : 61609292
Internet: www.dls-jagt.dk
E-mail: formand@dls-jagt.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
nst@nst.dk

6. januar 2012

Høring over Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet).

J.nr. NST-400-00049

Naturstyrelsen har udsendt ovennævnte lovforslag i høring. DOF takker for muligheden for at kommentere udkastet.

Foreningen kan overordnet støtte en effektivisering af klagenævnets arbejde, hvis det sikres, at det ikke går ud over kvaliteten af nævnets afgørelser. Sagsbehandlingstiderne ved Natur- og Miljøklagenævnet har i mange tilfælde været uacceptabelt lange, og foreningen støtter bestræbelserne på at få sikret en hurtig og effektiv behandling af klagesagerne.

Begrænsning af nævnets efterprøvelse

DOF er indforstået med, at nævnet kan (ikke skal) begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Men at nævnet, som foreslået i § 12a, stk. 2, kan begrænse sin efterprøvelse til de væsentligste af flere klagepunkter, rummer et alvorligt brud på retssikkerheden. Det overlades til nævnet at afgøre, hvad man finder væsentligt, uden at det i loven defineres, hvad der betragtes som væsentligt, og nævnet skal ikke begrunde det. Dette indebærer en risiko for, at nævnet vil fokusere på de mest iøjnefaldende fejl og mangler i en afgørelse og samtidig forbigå andre påklagede forhold, som ved en nærmere efterprøvelse kunne vise sig at være væsentlige. De mange forbehold i lovforslagets bemærkninger er rigelig argumentation for at slette stk. 2. Vi mener i DOF allerede at have set et eksempel i en stadfæstet afgørelse af en husdyrbrugsudvidelse på manglende forståelse hos nævnet for, hvad der egentlig var påklaget.

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK 1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

Klagegebyr

DOF glæder sig over, at det nuværende, urimelige klagegebyr på 3000 kroner nedsættes og ser helst, at klagegebyret helt bortfalder. Ikke mindst for almennyttige ikke-statslige organisationer (NGO'er) som DOF forekommer det dybt urimeligt, at der pålægges gebyr på den understøttende indsats, som disse foreninger yder til opnåelsen af de pågældende loves formål. Vores indsats i forhold til gennemsyn og vurdering af de offentlige myndigheders afgørelser kan med god ret betragtes som en almennyttig kvalitetssikring af myndighedernes arbejde.

Klagegebyret på de 3000 kroner har været en grov krænkelse af DOF's og de andre natur- og miljøorganisationers demokratiske rettigheder i civilsamfundet som beskyttere af natur og miljø, hvor ingen andre har indsigt eller tager ansvar.

Århus-konventionen

DOF har siden januar 2011 ført en sag mod Danmark ved Århus-konventionens Compliance Committee hos FN i Geneve for brud på Århus-konventionens Artikel 9 ved indførelsen af klagesagsgebyret på de 3000 kroner fra 1. januar 2011. Vi forventer et positivt udfald af vores klage omkring februar i år. Så meget mere uforståeligt er det, at Miljøministeriet i sine bemærkninger til lovforslaget helt forbigår Århus-konventionens Artikel 9, stk.5, hvor Danmark har forpligtet sig til "at fjerne eller reducere finansielle og andre barrierer for adgangen til klage og domstolsprøvelse." Der var ikke noget klagegebyr på en lang række sagsområder hos det tidligere Miljøklagenævn frem til 1. januar 2011. Det vil derfor være en fortsat overtrædelse af Århuskonventionen at indføre eller opretholde en finansiell barriere for klageadgangen, som ikke fandtes før 2011. DOF skal derfor anbefale, at der genskabes gebyrfrihed for de omhandlede klager på samme måde, som der også er gebyrfrihed i ekspropriationssager og i visse sager efter naturbeskyttelsesloven. Vi henviser til dokumenterne i vores sag hos Compliance Committee på <http://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/57TableDK.html>.

Regulering af klagegebyr

I § 1, nr. 1 foreslås, at klagegebyret fremover årligt reguleres og oprundes til nærmeste hundrede kroner. Det er ensbetydende med, at hvis der pr. 1. januar 2014 har været en pris-

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK 1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www dof dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

og lønindeks-stigning på fx blot 0,5 %, vil klagegebyret stige til 600 kroner. Også dette må ses som en tilsidesættelse af Århus-konventionen. DOF mener at den absolutte størrelse på et evt. klagegebyr bør fremgå eksplicit af lovgivningen.

Husdyrloven

DOF er endelig meget bekymret over den foreslåede ophævelse af husdyrlovens § 84, stk. 1, nr. 2, om miljøministerens klageadgang i husdyrbrugssager. Vi har netop her i december 2011 set et eksempel på, at denne paragraf kan være af stor betydning og er helt uundværlig, hvis Danmark fortsat skal være en retsstat på miljøområdet.

Natur- og Miljøklagenævnet traf den 24. november 2011 i sagen om udvidelse af et husdyrbrug beslutning om at tilsidesætte Miljøstyrelsens vejledende notat af 28. februar 2011, som tillader en 5 % udvidelse af husdyrtrykket i forhold til 2007-niveauet i de enkelte del-vandoplande. Miljøstyrelsen undlod straks at tilbagekalde sin vejledning og ventede næsten en måned med at orientere kommunernes sagsbehandlere om afgørelsens principielle betydning. Det er Miljøministerens ansvar at sikre, at hendes embedsmænd handler i overensstemmelse med landets love og vedtagne EU-direktiver. Miljøministeren burde derfor efter den 24. november have påklaget alle miljøgodkendelserne truffet på grundlag af 28. februar vejledningen. Kun takket være en massiv indsats fra de grønne organisationer er disse afgørelser blevet påklaget og det med en udgift på 3.000 kroner i klagegebyr per styk.

Miljøministerens klageadgang

Afskaffelse af miljøministerens klageadgang vil være et yderligere argument for at genindføre gebyrfriheden i husdyrsager, idet de grønne organisationer herefter vil være helt alene om på offentlighedens vegne at føre kontrol med kommunernes afgørelser på området. I stedet skrives der på forslaget side 18 om det modsatte, nemlig at "fastholde effekten af klagegebyret", altså at begrænse antallet af klager.

Klageadgang i Lov om jagt og vildtforvaltning

Det skinner i øjnene, at der slet ingen klagemuligheder findes i forhold til afgørelser truffet i henhold til *Lov om jagt og vildtforvaltning*. Det forhold har DOF tidligere gjort

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

opmærksom på, og foreningen vil gerne gøre det igen. De manglende klagemuligheder i forhold til de afgørelser der vedrører artsbeskyttelsen af især fugle og pattedyr er i strid med Århus-konventionen. Desuden er det en underlig og uforklarlig forskelsbehandling i forhold til den øvrige natur- og miljølovgivning i Danmark.

Med venlig hilsen

Dansk Ornitologisk Forening

BirdLife Danmark

Niels Riis

Næstformand

Knud N. Flensted

Biolog

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

DANSK SKOVFORENING

Amalievj 20
1875 Frederiksberg C

Telefon 3324 4266
Telefax 3324 0242

Giro: 9 00 19 64
CVR-nr.: DK 591 985 13
E-mail: info@skovforeningen.dk

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

e-mail: nst@nst.dk

2. januar 2012

Vedr.: Høring – forslag til ændring af lov om Natur- og miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet) (Naturstyrelsens journalnummer NST-400-00049)

Med e-mail af 2. december 2011 fremsendte Naturstyrelsen ovennævnte lovudkast, idet Styrelsen anmoder om Dansk Skovforenings eventuelle bemærkninger hertil senest den 8. januar 2012.

Ministeriet nedsatte forud for lovforslagets udarbejdelse et ekspertudvalg, og lovforslaget bygger for en dels vedkommende på anbefalingerne herfra.

Skovforeningen har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Skovforeningen er enig i lovforslagets hovedelementer. Dog har foreningen følgende konkrete kommentarer:

I forslaget til ny § 13a i Lov om Natur- og miljøklagenævn jf. lovforslagets § 1 gives der mulighed for, at dokumenter fra Nævnet er retlig gyldig uden underskrift eller maskinel gengivet underskrift. Skovforeningen anser det for afgørende, at kendelser fra Nævnet *skal* indeholde – som minimum - en maskinel gengivet underskrift.

Skovforeningens holdning bygger på eksakt de samme argumenter, som er anført i lovforslagets bemærkninger, hvori det forudsættes, at kendelser (endnu) skal indeholde en underskrift i én eller anden form.

Skovforeningen lægger vægt på lovbemærkningernes forudsætning om, at der forinden afgørelser også kan omfattes af reglen om manglende underskrift skal være fundet en løsning, der er retssikkerhedsmæssig er forsvarlig. Foreningen finder, at forslaget om dette – og vurderingen de retssikkerhedsmæssige aspekter - skal indeholdes i et særligt lovforslag, der tager stilling til dette, når løsningen måtte være fundet. Det skal ikke blot være op til et senere forenklingstiltag.

Når der i lovbemærkningerne står, at denne bestemmelse er fremsat uafhængigt af ekspertudvalgets anbefalinger forudsætter Skovforeningen, at dette element ikke er et forslag, der stammer fra ekspertudvalget. Skovforeningen finder, at elementet ikke bør indgå på nuværende tidspunkt.

Skovforeningen finder formuleringen i § 18, stk. 1 i forslaget til Lov om Natur- og miljøklagenævn, jf. lovforslagets § 1 uklar når dette sammenholdes med bemærkningerne til bestemmelsen.

Efter lovbestemmelsen skal klagegebyret reguleres hvert år og afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

For det første skal det præciseres, at det er det oprindelige grundbeløb, der skal reguleres årligt - ikke det seneste års gebyr. I modsatte fald vil gebyret stige med 100 kr. pr år, da det ikke er de almindelige op- og nedrundingsregler, der efter bestemmelsen er gældende.

For det andet ser det ud til i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, at det er de almindelige op- og nedrundingsregler, der er gældende, da det nævnes, at gebyret første gang stiger, når det regulerede gebyr overstiger 550 kr.

Disse udsagn hænger ikke sammen.

Skovforeningen har kun en enkelt bemærkning til de materielle bestemmelser til ændringer af de enkelte love, der foreslås ændret (§ 2 - § 27). For flertallet af disse bestemmelser er der fastsat regler om underretning af Natur- og Miljøklagenævnet, såfremt der efter fremsendelsen af klagen til Nævnet optages gensidige forhandlinger mellem førsteinstansmyndigheden og klager.

Denne bestemmelse er ikke gentaget i § 15 (Lov om jagt og vildtforvaltning) og i § 18 (Lov om nationalparker. Skovforeningen finder, at det også i disse love vil kunne være relevant at medtage formuleringerne i de øvrige §§'s foreslåede stk. 3 om konsekvenserne af optagelse af drøftelser mellem førsteinstansmyndigheden og klageren.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget afsnit 3.3. "*Den foreslåede ordning*" anføres det, at hjemvisning til førsteinstans fornyede behandling i tilfælde af førsteinstansens ugyldige afgørelse skal benyttes restriktivt, og at klagesagerne så vidt muligt skal færdigbehandles i Natur- og Miljøklagenævnet.

Dette fratager imidlertid klager en rekursmulighed, hvilket lovforslaget ellers i afsnittet umiddelbart efter lægger afgørende vægt på.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget står der i afs. 9.3. *"De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v."* at *"...afvisning af klager over forhold, som nævnet finder er af uvæsentlig betydning for natur- og miljøbeskyttelsen anslås at medføre en produktivitetstigning på op til 5%."*

Skovforeningen er vidende om, at ekspertudvalget foreslog en sådan afvisningsmulighed, men Skovforeningen kan ikke genfinde bestemmelsen i forslaget til lovtekst, hvorfor bemærkningen i lovforslagets bemærkninger bør udgå.

Forholdet er også nævnt i lovbemærkningernes afs. 9.4. *"De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne"*.

Med venlig hilsen

DANSK SKOVFORENING

Hans M. Hedegaard

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Fremsendt pr. mail: nst@nst.dk

Hellerup, den 6. januar 2012

Høring af forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet) - J.nr. NST-400-00049

De Samvirkende Købmænd, DSK, har den 2. december 2011 modtaget ovennævnte lovforslag i høring, hvilket vi hermed kvitterer for.

DSK kan tilslutte sig forslaget om at gennemføre en række ændringer i klagesystemet på natur- og miljøområdet med henblik på at sikre en hurtigere og mere effektiv behandling af klagesager. DSK har ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Jytte Tandrup
Erhvervspolitisk chef

de samvirkende købmænd

Postboks 122 | Svanemøllevej 41 | DK-2900 Hellerup | Tlf. (+45) 39 62 16 16 | Fax (+45) 39 62 03 00
E-mail: dsk@dsk.dk | www.dsk.dk | CVR nr. 15 23 20 13 | Danske Bank 4180 4110212313

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
nst@nst.dk

8. januar 2012.
J. nr. NST-400-00049

Høringssvar vedr. Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre loven (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet).

Det Økologiske Råd er helt enig i lovens formål om at opnå en hurtig og effektiv behandling af klagesager. Vi har selv bidraget aktivt til at nedbringe sagspuklen i Natur- og Miljøklagenævnet ved p.t. at have trukket 96 klager tilbage, efter at landmændene har fået godkendt et tillæg til deres miljøgodkendelsen, så den opfylder lovens krav.

Baggrunden for den store sagspukkel i Natur- og Miljøklagenævnet (NMK) er ikke loven om Natur- og Miljøbeskyttelse men lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der har ført til et hav af klager bl.a. 550 klager fra Det Økologiske Råd.

De mange klager skyldes uklar lovgivning og manglende/forkert vejledning af kommunerne om, hvordan loven skulle administreres.

I starten blev kommunerne vejledt om, at de med hensyn til ammoniakforureningen blot skulle konstatere, om ansøgningsskemaet sagde ja til, at ammoniakreduktionskravet var opfyldt. Det betød at mange kommuner ikke sikrede sig, at også BAT-kravet (krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik) var opfyldt.

Det gik imidlertid 3 år (2010) efter lovens ikrafttræden, før der forelå retningslinjer fra Miljøstyrelsen for fastlæggelse af BAT-krav i form af vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak. Det skyldes, at Miljøstyrelsen stoppede opdateringen af BAT-bladene i 2004 og først igangsatte den igen i 2009 – 2 år efter lovens ikrafttræden.

Der gik endvidere 4 år (2011) efter lovens ikrafttræden, før der forelå retningslinjer fra Miljøstyrelsen for, hvordan kommunerne skal håndtere en forøgelse af husdyrtrykket i oplande til Natura 2000-områder, der er meget kvælstoffølsomme. Miljøstyrelsens vejledning af 28. februar 2011 indebar, at husdyrtrykket måtte stige op til 5% i oplande til Natura 2000-områder, uden at der skulle gribes ind over for landbrugets nitratforurening. Disse retningslinjer blev herefter den 24. november 2011 omgjort af Natur- og Miljøklagenævnet, efter at det - i modsætning til Miljøstyrelsen - havde spurgt den faglige ekspertise til råds.

Af Det Økologiske Råds 550 klager er de 330 p.t. afsluttet med følgende resultat:

205 klager er afgjort af NMK og har ført til forbedringer for naturen og miljøet

5 klager er afgjort af NMK, idet kommunens afgørelse er stadfæstet uden ændringer

24 klager er bortfaldet, fordi landmanden har trukket ansøgningen tilbage

96 klager har vi trukket tilbage efter aftale med landmanden om et tillæg til miljøgodkendelsen, så den bliver i overensstemmelse med NMKs afgørelser.

Det er således kun i 5 ud af Det Økologiske Råds 330 afgjorte sager, at vores klage ikke har ført til forbedringer for naturen og miljøet.

I dag påklager Det Økologiske Råd 1-2% af miljøgodkendelserne mod 10-20% i 2007-2010. 90% af vore klager skyldes således den uklare lovgivning og Miljøstyrelsens manglende/forkerte vejledning af kommunerne. Hvis loven ikke havde været så uklar, ville Det Økologiske Råd i øvrigt slet ikke være begyndt med at påklage miljøgodkendelser af husdyrbrug.

Det Økologiske Råd mener på den baggrund, at sagspukler i Natur- og Miljøklagenævnet først og fremmest skal forhindres gennem vedtagelse af klare love og gennem grundige og korrekte vejledninger til de myndigheder, der administrerer lovene.

Det Økologiske Råd finder således, at officialprincippet fortsat bør gælde med de undtagelser, der allerede eksisterer, og at borgernes muligheder for at få behandlet deres klager ikke skal forringes i forhold til i dag.

Fordelen ved officialprincippet er, at det sikrer, at Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser er i overensstemmelse med lovgivningen på alle forhold, der vedrører natur og miljø og ikke kun på det eller de forhold, der indgår i klagen. I takt med at miljøgodkendelserne bliver mere og mere komplekse er det umuligt for både borgere og natur- og miljøorganisationer at have den fornødne ekspertise til at vurdere alle de forhold, der indgår i miljøgodkendelserne.

Det nævnes i bemærkningerne til loven, at der ved en klage over en miljøgodkendelse af et husdyrbrug vedr. lugt, jf. officialprincippet, også bør undersøges i forhold til eventuelle problemer om beskyttelse af natur og grundvand, men at der af ressourcemæssige grunde fremover skal ses bort fra andre forhold end lugt.

Det Økologiske Råd har forståelse for, at der kan være ressourcemæssige grunde, når 10-20% af miljøgodkendelserne påklages, men det har jo også kun været tilfældet, fordi lovgivningen var uklar og vejledningerne mangelfulde/forkerte. Det normale er og bør være, at kun 1-2% af miljøgodkendelserne påklages. Grundlaget for de foreslåede lovændringer bør være, at der laves klar lovgivning og grundige og korrekte vejledninger og ikke på det modsatte.

Det fremgår også af bemærkningerne, at NMK f.eks. skal kunne afvise at behandle uvæsentlige klagepunkter ved klage over en lokalplan. Da der kun kan indgives retlige klager over lokalplaner ligesom for Naturstyrelsens vandplaner vil det betyde, at NMK også skal kunne afvise at behandle uvæsentlige klagepunkter over vandplaner.

Det Økologiske Råd finder, at det er en alvorlig svækkelse af borgernes retsstilling, hvis deres klage over, at en afgørelse er i strid med den gældende lovgivning kan blive afvist med, at klagepunktet er uvæsentligt. Hvis en lokalplan eller en vandplan er i strid med den gældende lovgivning, skal borgeren have ret i sin klage i stedet for at få oplyst, at den er uvæsentlig.

Det Økologiske Råd finder på den baggrund ikke, at der bør ske ændringer i lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love, der vil føre til forringelser af beskyttelsen af naturen og miljøet og af borgernes retssikkerhed.

Nedsættelse af klagegebyr

Det Økologiske Råd støtter forslaget om at nedsætte klagegebyret for organisationer m.v. til 500 kr., men finder, at det principielt bør være gratis for de organisationer, der gennem lovgivningen er

tildelt en særlig klageret. De har netop fået en særlig klageret for at påtage sig samfundets opgave med at kontrollere, at natur- og miljølovene også bliver administreret efter lovens bogstav og ensartet i alle dele af landet.

Ophævelse af ministerens klageadgang efter husdyrgodkendelsesloven

Det Økologiske Råd mener, at klageretten skal opretholdes, så ministeren fortsat har mulighed for at klage over myndigheders afgørelser efter natur- og miljølovene for at varetage interesser af national og international karakter.

Det Økologiske Råd støtter endvidere følgende punkter i lovforslaget:

- Begrænsning af Natur- og Miljøklagenævnets hjemvisninger og vejledningspligt ved hjemvisning
- Indsendelse af klager gennem førsteinstansen samt adgang til at sende breve fra Natur- og Miljøklagenævnet uden underskrift eller med maskinel underskrift
- Natur- og Miljøklagenævnet kan tilbagetrække klagegebyr, hvis klagen trækkes tilbage
- Digitalisering af klagenævnets udgående breve

Resumé

Det Økologiske Råd finder, at forslaget bør ændres på følgende punkter:

- Officialprincippet bør fortsat være gældende med de undtagelser, der allerede er gældende, så lovændringen ikke fører til en forringelse for naturen og miljøet
- En klage over, at en afgørelse er i strid med den gældende lovgivning, må - af hensyn til borgernes retssikkerhed - ikke kunne afvises med, at klagepunktet er uvæsentligt.
- Det bør principielt være gratis at klage for de organisationer, der gennem lovgivningen er tildelt en særlig klageret – men vi kan dog støtte forslaget om at nedsætte klagegebyret for organisationer m.v. til 500 kr.
- Ministerens klageret skal opretholdes med henblik på, at denne kan varetage interesser af national og international karakter.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Fremsendes udelukkende elektronisk til nst@nst.dk

December 2012

Høringsvar - Forslag til lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet) J. nr. NST-400-00049.

Friluftsrådet har modtaget ovennævnte lovforslag i høring. Friluftsrådet har forståelse for, at man ønsker at nedsætte sagsbehandlingstiden i Natur- og Miljøklagenævnet og er meget positive overfor, at klagegebyret nedsættes til 500 kr. Friluftsrådet har ydermere følgende kommentarer.

1. Fokuseret sagsbehandling i Natur- og Miljøklagenævnet

§1. - § 12 a i lov nr. 483 af 11. maj 2010

Ekspertudvalgets anbefaling om, at der er behov for i højere grad at fokusere nævnets sagsbehandlingstid til det væsentlige, indebærer forslag om, at en klage indeholdende flere klagepunkter, kan begrænses i sin efterprøvelse til de væsentligste forhold.

Friluftsrådet fraråder at indskrænke det forvaltningsretlige officialprincip, der indebærer, at Natur- og Miljøklagenævnet er forpligtet til ved sin stillingtagen, at inddrage alle oplysninger, synspunkter og andre forhold, som er af betydning for, at sagen får det rigtige udfald.

Ved at indskrænke en klages klagepunkter, og kun fokusere på de væsentligste forhold, risikeres det at betydningsfulde sider af en sag ikke belyses. Ofte er klageren ikke vidende om alle sagens sider, og kan derfor ikke nødvendigvis indgive en klage, der påpeger det præcise juridiske problem. Officialprincippet kommer således borgeren i møde. Princippet sikrer - modsat domstolssystemet, at den almindelige borger har mulighed for at prøve en sag hos ankenævnet uanset klageres juridiske indsigt og kendskab til natur- og miljølovgivningen.

2. Naturklagenævnet adgang til at hjemvise sager og vejledningspligt i forbindelse med hjemvisninger

§1. - § 12b i lov nr. 483 af 11. maj 2010

Friluftsrådet finder det godt, at førsteinstans vejledes i håndtering af sagsbehandlingen fremadrettet når en sag hjemvises. Samtidig ser Rådet også positivt på, at sager ikke bør hjemvises, hvis Natur- og Miljøklagenævnet hurtigt kan færdigbehandle sagerne, uden et uforholdsmæssigt stort ressourceforbrug.

3. Nedsættelse af klagegebyr m.v. fra 3000 kr. til 500 kr. Pristalsregulering af klagegebyret.

§1. - § 18, stk. 1 i lov nr. 483 af 11. maj 2010

Friluftsrådet værdsætter forslaget om at nedsætte klagegebyret til 500 kr. Ved at sænke gebyret, sikres særligt de mindres organisationers mulighed for at beskytte og sikre adgangen til naturen. Desuden er Danmark blandt initiativtagerne til Århuskonventionen, og har ved tiltrædelse af konventionen forpligtet sig til, at sikre borgere og organisationers rettigheder og muligheder for at påtale fejlagtige afgørelser. En sænkning af klagegebyret vil forbedre dette.

4. Indsendelse af klage gennem førsteinstans og førsteinstansens opgaver i den forbindelse

§2 - § 56, stk. 2 i lov nr. 483 af 11. maj 2010

Stk. 2. Friluftsrådet mener, det er fornuftigt, at førsteinstansen forpligtes til, at indsamle dokumentation og der derved opnår en bred belysning af sagen, inden den videresendes til Natur- og Miljøklagenævnet. På denne måde skal førsteinstans belyse sagen fra alle sider, hvilket kan resultere i en eventuelt fornyet afgørelse, og dermed måske undgå en sagsbehandling i Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 3. Friluftsrådet støtter, at parterne oplyses og gives mulighed for at komme med bemærkninger inden førsteinstans fremsender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. På denne måde sikres, at alle parter informeres om sagens status. Friluftsrådet støtter at der fastsættes en tidsramme for førsteinstans henvendelse til Natur- og miljøklagenævnet, men anbefaler at den foreslåede tidsramme hæves til 4 uger.

Stk. 4. Friluftsrådet støtter, at sager kan sættes i bero i klagenævnet, såfremt der sideløbende forhandles gennem førsteinstans. Dialog og forhandling, kan være med til, at sager trækkes tilbage fra nævnet på grund af en fornyet afgørelse i førsteinstans. Det skal dog understreges, at forhandling og dialog ikke bør gennemtvinges, og at der samtidig bør fastsættes en tidsfrist for forhandlingsperioden, således at sager ikke kan trækkes ud i længere tid end nødvendigt. Friluftsrådet mener dog at dialog altid bør foregå inden en afgørelse træffes og en eventuelt klage opstår, således at myndigheden imødegår konflikter, og på denne måde undgå klager til Natur- og Miljøklagenævnet.

5. Tilbagebetaling af klagegebyr, hvis klagen trækkes tilbage.

§1 - § 18, stk. 7 i lov nr. 483 af 11. maj 2010

Friluftsrådet er positive over for forslaget.

6. Digitalisering af klagenævnets udgående breve.

§1 - § 13 a. i lov nr. 483 af 11. maj 2010

Friluftsrådet er positive overfor forslaget.

I øvrigt

Friluftsrådet oplever ofte en frustration over den manglende mulighed for at klage over såkaldte "ikke-afgørelser". I Naturbeskyttelsesloven er eksempelvis visse af bestemmelserne omkring Natura 2000 bygget sådan op, at der skal ske en anmeldelse (§19b). Det er tilsvarende, hvad angår nedlæggelse af markveje og stier (§26a). Når kommunen ikke reagerer indenfor 4 uger af anmeldelsen, kan en vej eller sti nedlægges. En sådan sag kan ikke afprøves i Natur- og Miljøklagenævnet, og dermed mister borgerne og organisationer muligheden for at sikre opretholdelsen af vigtige rekreative veje og stier i naturen og det åbne land.

Friluftsrådet anbefaler derfor, at der i forbindelse med reform af klagesystemet, overvejes hvorledes denne type "ikke-afgørelser" kan håndteres i en klagesammenhæng i Natur- og Miljøklagenævnet.

Med Venlig Hilsen

Maria Kock-Jensen

Friluftspolitisk konsulent

Til
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København

Høring over forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

KL har den 2. december 2011 modtaget høring over forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love.

Generelle bemærkninger

KL skal indledningsvist bemærke, at KL generelt ser meget positivt på de foreslåede ændringer. Særligt skal fremhæves, at det er særdeles positivt, at sager for fremtiden undtagelsesvist hjemvises, og sker det, så medfølger en vejledning til myndigheden i første instans.

Ift. de foreslåede ændringer i processen, hvor klagen skal indsendes via første instansen vil det for en del lovområder ikke betyde de store ændringer, idet praksis allerede i dag er som foreskrevet.

Endvidere rejser pligten til at overveje, om der er grundlag for at genoptage sagen, en række problemstillinger fx:

- kan der opkræves brugerbetaling for den fornyede sagsbehandling?
- får første instans mulighed for eventuelt at kunne træffe en mere restriktiv afgørelse overfor ansøger?
- hvor stor en del af sagsbehandlingsforløbet skal gentages? - for-offentlighed? - nabohøring? - offentlig høring af forslag til godkendelse?

Fordi der i lovforslaget lægges stor vægt på pligten til at genoptage, skal KL opfordre til, at der udarbejdes noget informationsmateriale herom til brug for kommunernes sagsbehandling.

Ift. forslaget om, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste punkter er det ikke givet, at forslaget vil være med til at samlet set at redu-

Den 5. januar 2012

Jnr 10.00.00 K04
Sagsid 000238057

Ref C
c@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/3

cere de administrative omkostninger. Forslaget kan således betyde at 1. instansens nye afgørelse bliver påklaget igen på andre punkter, så den skal flere gange igennem systemet, og det er ikke med til at begrænse den samlede sagsbehandlingstid.

Kravet om, at 1. instansmyndigheden skal fremsende klagen med en udtalelse fra myndigheden med dens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter, kan virke ganske fornuftig. Dog indgives der i mange tilfælde klager, hvoraf det ikke tydeligt fremgår, hvad der klages over. Myndigheden skal i disse tilfælde fremsende en klage, hvor den ikke kender klagepunkterne.

Det foreslås derfor, at det i loven indskrives, at det enten i en klage skal præcises, hvad der klages over, eller at der i lovgivningen kræves en tidsfrist (fx 3 uger) inden for hvilken, klager skal uddybe sin foreløbige klage. Kommunen skal i de tilfælde afvente uddybning af klagen inden fremsendelse til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det kan overvejes, hvorvidt det i medfør af planloven skal opretholdes den foreslåede § 60, stk. 4, idet der gennem flere omgange er mulighed for at borgere, foreninger, virksomheder m.v. har mulighed for at øve indflydelse på den fysiske planlægning. Med kommuneplanens hovedstruktur, rammer for lokalplanlægning, lokalplaner og landzoneadministrationen foretages der en ganske omfattende interesseafvejning og høring af berørte parter forinden der træffes en endelig myndighedsafgørelse.

Det er derfor opfattelsen, at sagerne er fuldt ud oplyste, og at der er foretaget den nødvendige forhandling om tilpasningen af planer og planlovstilladelser, når der træffes en endelig myndighedsafgørelse.

Generelt vedr. fristen på 3 uger til at fremsende og kommentere på klagen kan det give kommunerne store udfordringer, idet en del af afgørelserne er politiske vedtagne afgørelser, og en eventuel genoptagelse og kommentering på sagen kan ikke nås inden for fristen på 3 uger.

Endvidere er det forholdsvist uklart, under hvilke omstændigheder fristen vil kunne udsættes og hvor længe. Behandling af en klage kan i komplicerede sager medføre et omfattende arbejde. Indgives en klage fx op til ferie vil der derfor være stor risiko for, at kommunen ikke inden fristens udløb kan nå at udarbejde bemærkninger og udvælge de relevante sagsdokumenter, som skal bilægges klagen. Der er derfor behov for, at der bliver nogle klare retningslinjer for, hvornår en frist kan udsættes.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

§ 1, pkt. 3 / § 18, stk. 2:

"Det i stk. 1 nævnte gebyr reguleres....med virkning for klager der træffes i førsteinstansen fra og med 1. januar." Der bør rettelig stå "med virkning for afgørelser der træffes..."

§11 om miljøvurdering af planer og programmer:

Det bemærkes, at lovforslaget ikke ændrer ved det problem, at en beslutning om ikke at miljøvurdere en plan først træffes efter planens vedtagelse. Beslutningen om ikke at miljøvurdere en plan træffes i et lokalplanforslags offentlighedsperiode. Den pågældende kommune arbejder derfor videre med planen, der således oftest er vedtaget endeligt, når afgørelsen fra nævnet falder. Hvis klager får medhold, og der skal laves en miljøvurdering af planen, skal denne så i høring igen. Det virker ikke hensigtsmæssigt.

Afslutningsvist skal KL anmode om at få høringen i økonomisk høring.

Med venlig hilsen

Christina Føns

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Email: nst@nst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høring – forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet), Journalnr.: NST-400-00049

Landbrug & Fødevarer skal indledningsvist kvittere for muligheden for at kommentere fremsendte lovændring af klagesystemet på natur- og miljøområdet. Nærværende høringssvar skrives endvidere også på vegne af Dansk Akvakultur.

Hvorledes Natur- og Miljøklagenævnet fungerer, er af afgørende betydning for Landbrug & Fødevarers medlemmer, både for virksomhederne og landbruget. Reformen af klagesystemet har derfor stor interesse og har været ventet, eftersom der på nuværende tidspunkt er store udfordringer, bl.a. med urimeligt lange sagsbehandlingstider og hjemvisning af sager. Landbrug & Fødevarer er derfor positivt indstillet overfor en reform som forhåbentligt kan være med til at sænke sagsbehandlingstiden i klagenævnet, ligesom det er glædeligt at se, at flere af de anbefalinger det hurtigarbejdende ekspertudvalg er kommet med, er videreført. Dog er det beklageligt, at andre vigtige anbefalinger fra ekspertudvalget ikke er medtaget i dette lovforslag.

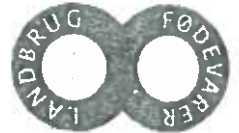
Landbrug & Fødevarer ser stadig indførelsen af maksimale sagsbehandlingstider helt afgørende, præcis som det anbefales af ekspertudvalget. Ifølge Natur- og Miljøklagenævnets årsrapport fra 2010 var sagsbehandlingstiden i Miljøklagenævnet på 518 dage for industrisager og 443 dage for husdyrbrug, ligesom en tredjedel af sagerne var ældre end 24 måneder. Disse lange sagsbehandlingstider giver erhvervslivet store problemer og bremser væksten i urimelig grad, ligesom det medfører retssikkerhedsmæssige problemer, når urimeligt lange sagsbehandlingstider medfører, at klagemuligheden opgives på forhånd. Selv om klagenævnet har en række mål for sagsbehandlingen i resultatkontrakten for 2011- 2013 finder Landbrug & Fødevarer at det er afgørende, at der med den nye reform indføres lovbundne regler om maksimale sagsbehandlingstider.

Ligeledes forholder reformen sig, som den foreligger nu, ikke til flere andre gode forslag, som ekspertudvalget havde med i deres rapport, hvor der særligt kan nævnes forslag om lovreform, evaluering af opgavefordelingen mellem stat, regioner og kommuner efter kommunalreformen, etablering af et natur- og miljøfagligt ekspertråd samt vurdering af Natur- og Miljøklagenævnets funktion og sammensætning.

For så vidt angår sidstnævnte bemærker ekspertudvalget, at systemet med indstilling fra organisationerne er inkonsekvent, når pariteten er afskaffet. Dette ligger i tråd med Landbrug & Fødevarers holdning, hvilket der også tidligere er gjort opmærksomt på. Landbrug & Fødevarer vurderer således, at det kan have betydning for sagens udfald, hvilke medlemmer der udvælges til en klagesag. Det er derfor meget centralt, hvordan de sagkyndige udpeges og bruges, så der ikke kan stilles spørgsmålstejn ved klagenævnets beslutninger. Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at der opstilles retningslinier for udpegningen af de sagkyndige, og at formanden skal begrunde sit valg.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 100 milliarder kroner årligt og med 145.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksport erhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Det fremgår, at formålet med nærværende ændringer til lovgivningen er at sikre en hurtig og effektiv sagsbehandling i klagenævnet. Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at man følger udviklingen tæt, og igangsætter nye initiativer, hvis det ikke lykkes at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Lovændringen består ifølge høringsbrevet af syv forskellige bestemmelser, og der vil nedenfor blive anført specifikke bemærkninger til lovændringerne:

1. Fokuseret sagsbehandling i Natur- og Miljøklagenævnet

Det skal fremover være muligt for klagenævnet at begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de påklagede forhold, ligesom det skal være muligt at begrænse efterprøvelsen til de væsentligste forhold. Landbrug & Fødevarer bakker fuldt op omkring denne ændring, som også blev anbefalet af ekspertudvalget. Der lægges vægt på, at det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at klagenævnet skal behandle alle relevante klagepunkter i sager, hvor den påklagede afgørelse stadfæstes.

2. Natur- og Miljøklagenævnets adgang til at hjemvise sager mv.

Landbrug & Fødevarer er tilfredse med, at man også her har valgt at følge ekspertudvalgets anbefaling om at begrænse omfanget af hjemvisninger. Særlig på husdyrområdet har hjemvisning af mange sager givet enorme udfordringer hos både kommuner og hos husdyrproducenten, ligesom der er flere eksempler på, at nye forhold er blevet påklaget i kommunens næste afgørelse. På den sidstnævnte baggrund foreslås formuleringen af første punktum i § 12 b i § 1, nr. 1 ændret til følgende: *"Nævnet skal, når en sag undtagelsesvis hjemvises, redegøre for nævnets overvejelser i forbindelse med behandlingen af de klagepunkter, der har ført til hjemvisningen, og evt. til andre klagepunkter, som nævnet anser for relevante for førsteinstansens fornyede behandling."* Hvis ikke klagenævnet forholder sig til alle relevante klagepunkter, vil der være stor risiko for, at førsteinstansens fornyede afgørelse på ny vil blive påklaget, da klageren alene herved vil kunne få prøvet det omhandlede forhold. En sådan yderligere forsinkelse af en sags endelige afgørelse vil være uacceptabel.

I de almindelige bemærkningers afsnit 3.2 refereres Ekspertudvalgets overvejelser. Det anføres her, at det kan tillægges betydning med hensyn til hjemvisning, om nævnet kan behandle sagen inden for de sagsbehandlingstider, der fremgår af resultatkontrakten. Landbrug & Fødevarer må tage afstand fra, at opfyldelse af en resultatkontrakt skal kunne have indflydelse på spørgsmålet om hjemvisning eller endelig afgørelse.

I de tilfælde hvor klagenævnet træffer den endelige afgørelse, ønskes det anført i bemærkningerne til forslaget, at det anses for en selvfølge, at nævnet i sager, hvor der træffes afgørelse om stadfæstelse med ændringer af vilkår, foretager høring af parterne i form af udsendelse af udkast til afgørelse, så parterne får mulighed for at forholde sig til påtænkte ændringer.

3. Nedsættelse af klagegebyret

Det fremgår at man vælger at tilbagerulle forhøjelsen af gebyrerne for klagesager. Landbrug & Fødevarer finder, i overensstemmelse med Århuskonventionen, at der bør være lige mulighed for at klage over afgørelser truffet på miljøområdet. Det er dog rimeligt, at der i forbindelse med afgivelse af en klage pålægges et passende gebyr, således at der anlægges visse krav til seriositeten af de klager, der indsendes. Dette skal også ses i lyset af de alvorlige konsekvenser en klage kan få for en virksomhed, der ikke kan komme i gang med sin produktion samt det offentlige omkostninger til behandling af sagen i klagenævnet. Eksempelvis fremgår det af klagenævnets årsrapport fra 2010, at en fredningssag i 2009 kostede 282.971 kr. og en husdyrsag kostede 32.260 kr. at behandle for

Klagenævnet. Yderligere vil klager få gebyret tilbagebetalt, såfremt der gives medhold i klagen. Landbrug & Fødevarer undrer sig i øvrigt over, hvordan man er kommet frem til en gebyrsats på 500 kr. og mener, at man bør genoverveje om 500 kr. er den rette størrelse til at sikre den nævnte seriøsitet. I den forbindelse skal det nævnes, at ekspertudvalget fandt, at 800 kr. var anbefalingsværdigt.

Det fremgår af bemærkningerne, at *"såfremt ændringen i gebyrsatsen medfører stigende sagsbehandlingstider, vil Miljøministeriet iværksætte tiltag, der vil begrænse dette"*. Landbrug & Fødevarer finder det uklart hvilke tiltag der tænkes på. Endvidere finder Landbrug & Fødevarer, at såfremt man vælger at fastholde en nedsættelse af gebyret, bør der efter eksempelvis to år laves en vurdering af effekten inkl. en evt. justering.

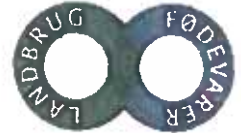
4. Indsendelse af klage gennem førsteinstans mv.

Landbrug & Fødevarer kan støtte en ændring, der betyder at sagen hurtigere vil foreligge fuldt oplyst i klagenævnet, og at klagenævnet ikke skal bruge ressourcer på at anmode om oplysninger hos forskellige parter. Man bør dog være opmærksom på formuleringen *"som udgangspunkt ikke senere end 3 uger.."*, som med fordel kunne formuleres mindre elastisk. En alternativ formulering kunne være den af ekspertudvalget foreslåede: *"medmindre særlige forhold gør sig gældende"*, samtidig med, at det præcist anføres i bemærkningerne, hvad der forstås ved særlige forhold. Landbrug & Fødevarer finder det eksempelvis problematisk, hvis kommuner, der som kutyme tager sager i politisk behandling, automatisk vil blive tildelt længere tid til fremsending af oplysninger end de 3 uger. Landbrug & Fødevarer anerkender dog fuldt ud, at der kan være forhold, der gør at fremsendelse af bemærkninger vil betyde, at der skal bruges længere tid end 3 uger for førsteinstansen til at fremsende sine bemærkninger. Det kan være situationer, hvor der forekommer nye oplysninger, som kræver at blive vurderet af særlige eksperter eller hvis sagen har en meget kompleks karakter.

Det foreslås samtidig, at førsteinstansen skal sende kopi af sin udtalelse til sagens parter med henblik på, at de kan afgive bemærkninger til klagenævnet indenfor en 3 ugers frist. Landbrug & Fødevarer er enig i, at parterne som udgangspunkt skal afgive sine bemærkninger indenfor fristen på 3 uger, men gør opmærksom på, at der kan forekomme nye oplysninger i forbindelse med førsteinstansens bemærkninger, som kræver særlige vurderinger eller som har en kompleksitet, der betyder, at fristen ikke vil kunne overholdes. Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå, at virksomheden i særlige tilfælde også har mulighed for at overskride fristen på de 3 uger. Det kan eventuelt være efter anmodning fra parten til klagenævnet.

I denne forbindelse skal det samtidig nævnes, at eftersom formålet med lovændringen er at sikre en hurtig sagsbehandling, bør det ikke komme virksomhederne til last i forhold til sagsbehandlingstiden, at der er indsat en 3 ugers frist. Således bør man som i dag fortsat beregne sagsbehandlingstiden fra klagefristens udløb.

I de omfattede love anvendes formuleringen: *"Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest ...."*. Landbrug & Fødevarer kan støtte det reelle indhold i denne formulering, men er bekymret over muligheden for, at den giver anledning til misforståelse. Formuleringen antyder, at myndigheden har fri mulighed for at ændre den påklagede afgørelse. Det er ikke generelt tilfældet. I mange tilfælde vil der være tale om afgørelser, hvor der kan siges at være flere parter, eksempelvis i husdyrbrugssager. I disse sager vil en tilladelse eller godkendelse være en begunstigende forvaltningsakt for adressaten. En sådan afgørelse vil af myndigheden kun kunne ændres til skade for adressaten, når særlige omstændigheder foreligger. Førsteinstansen vil således ikke have samme muligheder for at ændre den påklagede afgørelse, som klageinstansen har. Den her rejste problemstilling bør behandles nærmere i bemærkningerne til lovforslaget, hvis den ovenfor citerede

formulering skal fastholdes. Det påpeges, at førsteinstansens mulighed for at ændre en afgørelse til skade for adressaten forudsætter adressatens accept, eller at der foreligger omstændigheder, der berettiger myndigheden til at tilbagekalde afgørelsen, jf. eksempelvis Forvaltningsret, 2. udgave, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2002, ved Hans Gammeltoft Hansen m.fl. s. 928 og s. 945ff. Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå, at førsteinstansen kun kan genoptage sagen, såfremt dette godkendes af virksomheden.

5. Tilbagebetaling af klagegebyr, hvis klagen trækkes tilbage

Det fremgår, at Miljøministeren kan fastsætte regler om den praktiske fremgangsmåde for betaling af gebyrer, og herunder også at nævnet kan tilbagebetale gebyret til klageren, hvis klagen trækkes tilbage. Denne ændring kan Landbrug & Fødevarer bakke op om, da dette kan skabe incitament til at trække klagen tilbage, som i sidste ende kan have en positiv effekt på den generelle sagsbehandlingstid. Det skal dog nævnes, at hvis klagegebyret fastholdes på det nævnte niveau, vil virkningen formentlig være relativt lille.

Landbrug & Fødevarer finder det dog besynderligt, at forudsætningen, for at et klagegebyr tilbagebetales synes at være, at der er foretaget en forhandling mellem adressaten for afgørelsen og førsteinstansen. Bemærkningerne til dette forhold synes tvetydige. I næstsidste afsnit på side 36 får man det ovennævnte indtryk, mens det i sidste afsnit synes at fremgå, at der som hovedregel skal ske tilbagebetaling af klagegebyret, hvis en klage trækkes tilbage, men at dette kan undlades, hvis det i særlige tilfælde ikke findes rimeligt. Landbrug & Fødevarer finder, at det nærmere bør specificeres under hvilke omstændigheder, klagegebyret kan tilbagebetales.

Der ønskes endvidere indført en regel om, at en klage, der er rettidigt indsendt, først kan bortfalde på grund af manglende betaling af gebyr, hvis gebyret ikke er betalt efter første rykker.

6. Digitalisering af klagenævnets udgående breve

Landbrug & Fødevarer kan bakke op om denne ændring.

7. Ophævelse af ministerens klageadgang efter husdyrgodkendelsesloven

Landbrug & Fødevarer kan bakke op om denne ændring.

Afslutningsvist skal det fra Landbrug & Fødevarers side påpeges – på trods af det ikke ligger i regi af klagenævnet, men dog anbefales af ekspertudvalget – at en afgørende faktor for en kortere sagsbehandling i klagenævnet er, at sagene i højere grad afgøres korrekt i førsteinstansen, og der dermed påklages færre sager. Hvis dette mål skal opnås, kræver det en større reform af lovgivningen, der kan sikre en klarere og mere gennemskuelig lovgivning. En sådan lovreform har Landbrug & Fødevarers fulde opbakning.

Såfremt der er behov for en uddybning af ovenstående, står Landbrug & Fødevarer naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Anette Christiansen
Miljøchef

Miljø & Energi

D 3339 4294
M 27245765
E anc@if.dk

Lin Krarup
Miljøpolitisk konsulent

Miljø & Energi

D 3339 4228
M 3083 1078
E lik@if.dk

Bruun, Karin

Fra: Kim Ejlersen [kimejler@post7.tele.dk] **Sendt:** ma 09-01-2012 07:33
Til: Bruun, Karin
Cc: NOAH; 'Jesper Hostrup Hansen'
Emne: Høringsvar fra NOAH - VS: Frist 8. januar 2012 : Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Vedhæftede filer:

Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

2100 København Ø

Att: Fuldmægtig Karin Bruun

Kære Karin

Hermed fremsendes NOAHs kommentarer til "Udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love":

NOAH hilser afskaffelsen af det urimelige klagegebyr på 3000 kr. for organisationer m.fl. velkommen. Vi ser dog helst klagegebyret helt afskaffet, idet et pristalsreguleret gebyr på 500 kr. , der inden længe bliver til 600 kr., undertrykker synspunkter, der ellers kunne medvirke til at forbedre vores viden om lovgivningens hensigtsmæssighed, når denne anvendes i praksis.

Med venlig hilsen

Kim Ejlersen

Kim Ejlersen

NOAH - Friends of the Earth Denmark

Noerrebrogade 39, 1. tv.

DK-2200 Copenhagen N

Denmark

Phone +45 3536 1212

Fax +45 3536 1217

noah@noah.dk

kim@noah.dk

<https://token.vpn.mim.dk/+CSCO+0p756767633A2F2F657266702D726B3030342E6572662E6E716562...> 09-01-2012

Professor dr. Jur. Peter Pagh

Juridisk Fakultet, K.U.
Studivstræde 6, 1455 K
Tlf.: 35 32 31 27
Email: peter.pagh@jur.ku.dk

Degnehusene 70,
2620 Albertslund
tlf.: 43 42 12 38

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

21. december 2011

Vedr.: Høring af udkast til lovforslag til ændrede klageregler

Med henvisning til Naturstyrelsens høring af udkast til lovforslag om ændrede klageregler vil jeg hermed fremsende mine kommentarer.

Indledningsvis bemærkes, at jeg for den overvejende del er enig i, at forslagene i det foreliggende lovudkast for den overvejende del er velbegrundede, hvorfor jeg i det følgende vil koncentrere mig om de dele af lovudkastet, der efter min opfattelse er problematiske.

1. Det er misvisende, når det i de indledende bemærkninger (1.2) anføres, at "lovforslaget har til formål at implementere *hovedparten* af ekspertudvalgets anbefalinger, der kræver lovændringer." Dette er efter min opfattelse ikke dækkende, da lovforslaget helt forbigår ekspertudvalgets overvejelser om et mere sammenhængende klagesystem. Uanset jeg har forståelse for, at ekspertudvalgets mere langsigtede overvejelser ikke umiddelbart lader sig omsætte til lovregler, er der i ekspertudvalgets rapport flere konkrete forslag, som uden større vanskeligheder kunne omsættes til lov, eller i det mindste oplyses i bemærkningerne. Her sigtes til, at ekspertudvalget sidst i rapporten anfører, at der bør indføres ensartet klageadgang for tilsynsafgørelser efter de forskellige love, at den nuværende rollefordeling med statsforvaltningen er uhensigtsmæssig, at praksis mht. klageadgang over ikke-afgørelser er svingende, og at det er problematisk, at prøvelsesadgang af de statslige handlingsplaner er begrænset til retlige spørgsmål. Hvis ministeriet mener, at det er for tidligt at stille forslag om sådanne lovændringer, bør bemærkningerne i det mindste oplyse om, at ekspertudvalget har påpeget disse problemer, for at formidle en forsvarlig oplysning til Folketinget.

2. Den foreslåede tilføjelse af § 12a i Natur- og Miljøklagenævnsløven er som ekspertudvalget anfører blot en kodificering af den forvaltningsrettens almindelige forståelse af prøvelse ved administrativ rekurs. Men oplysningerne i de almindelige bemærkninger til bestemmelsen (2.3) om de EU-retlige implikationer må anses for misvisende. Ifølge de almindelige bemærkninger vil EU's naturbeskyttelsesdirektiver alene kræve, at klagenævnet af egen drift prøver, om direktivernes krav til beskyttelse er tilsidesat, når det "åbenbart", at den påklagede afgørelse vil have væsentlige negative natur- og miljømæssige konsekvenser. Dette er ikke dækkende for EU-domstolens fortolkning af habitatdirektivets artikel 6(3), da denne bestemmelse udtrykkeligt forudsætter, at myndigheden har sikret sig, at der ikke sker væsentlig skade.
3. Det er misvisende, når det i de generelle bemærkninger (11) anføres, at der ikke foreligger retspraksis fra EU-domstolen og Compliance Committee om, hvilke krav Århuskonventionens artikel 9(3) stiller til prøvelsesinstansen. For det første har Compliance Committee truffet flere afgørelser herom og i en sag mod Danmark forudsat, at NGO'er kan rejse sag, hvis en myndighed eller en privat virksomhed overtræder godkendelser eller miljølovgivning i øvrigt. For det andet har EU-domstolen i sag C-240/09 fastslået, at selv om konventionens artikel 9(3) ikke har direkte effekt, er de nationale domstole og andre prøvelsesorganer på grundlag af effektivitets- og ækvivalensprincippet forpligtet til at sikre, at NGO'er har mulighed for at håndhæve overtrædelser af miljølovgivningen. Den i miljøansvarsdirektivet krævede udvidede klageadgang for NGO'er er i overensstemmelse med EU-domstolens fortolkning, men vil efter dommen i sag C-240/09 skulle udvides til alle dele af miljølovgivningen.
4. Den foreslåede tilføjelse af § 12b i Natur- og Miljøklagenævnsløven om undtagelsesvis hjemvisning svarer til ekspertudvalgets forslag. Efter min opfattelse er der dog her brug for den præcisering i bemærkningerne, at undtagelsesvis skal også fortolkes ud fra, hvem der er bedst egnet til at oplyse sagen. I ganske mange tilfælde, hvor der savnes væsentlige oplysninger, vil det være både være mere omkostningskrævende og u hensigtsmæssigt, hvis klagenævnet skal indsamle oplysningerne, og det bør derfor tydeliggøres i bemærkningerne, at reglen ikke begrænser hjemvisning i disse tilfælde.
5. I bemærkningerne om tilbagebetaling af klagegebyret er under 6.3 anført, at formålet er, at klageren kan gå i dialog med førsteinstansen. Selv om det er korrekt, at ekspertudvalget nævner dette som "mulighed" i forbifarten, er der ikke i ekspertudvalgets rapport støtte til, at "formålet" med tilbagebetaling af klagegebyret skulle være en sådan dialog. Dette er velbegrunder, fordi en udvidet brug af forhandling mellem myndigheden og klageren kan åbne for en magtfordrejning og ikke tager hensyn til den tredje part, som næsten altid vil være berørt i miljøsager. Så vidt jeg har forstået, kommer ordningen fra Skat, hvor der ikke er de samme betænkeligheder. Hvis der på miljørettens område skal åbnes for en sådan forhandling om, hvad der er gældende ret, bør disse retssikkerhedsmæssige konsekvenser i det mindste være overvejet.

6. § 11 om klageadgang efter miljøvurderingslovens § 16 giver anledning til at overveje et selvstændigt problem, der ikke er omtalt i ekspertudvalgets rapport. Problemet er i korthed, at efter den danske lovgivning er klageadgang over planer i mange tilfælde afskåret, hvilket fx gælder spildevandsplaner efter miljøbeskyttelsesloven. Det følger både af den gældende og den foreslåede bestemmelse, at der uanset dette kan klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelser efter miljøvurderingsloven. Problemet er imidlertid, at ganske mange spildevandsplaner slet ikke er vurderet efter miljøvurderingsloven, uanset planerne er vedtaget efter miljøvurderingslovens ikrafttræden. Og når kommunerne har ignoreret miljøvurderingsloven, kan der rejses tvivl ved, om der er truffet en afgørelse efter miljøvurderingsloven, hvormed der ikke er klageret. Det burde derfor i bemærkningerne præciseres, at der også kan klages over, at kommunen ikke har anvendt miljøvurderingslovens regler forud for vedtagelse af planer, som er omfattet af loven, da miljøvurderingslovens klageregler ellers vil være i modstrid med EU-retten.

Med venlig hilsen

Peter Pagh

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love.

(Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Naturstyrelsens j.nr. NST-400-00049

Retspolitisk Forening bifalder forslaget i sin helhed, navnlig under hensyn til, at det hidtidige store sagsbehandlingsgebyr for foreninger og virksomheder (kr. 3.500,-) nedsættes til kr. 500,-, og at der er lagt op til en opstramning af kravene til sagsbehandlingstider.

København, d. 8. januar 2012

Bjørn Elmquist
formand

Leif Hermann
medlem af bestyrelsen

Bruun, Karin

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]

Sendt: 5. december 2011 14:09

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Emne: SV: Frist 8. januar 2012 : Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 5. december 2011 om høring over Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet), skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

Fra: Bruun, Karin [mailto:BRU@nst.dk] På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 5. december 2011 13:47

Til: hoering@3f.dk; 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund; Åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; daff@comxnet.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dasu@dasu.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Brancheforening; info@dcu.dk; dcf@dcf.dk; info@danskeenergi.dk; debra@energibranchen.dk; def@entoweb.dk; Dansk erhverv; info@danskerhvervsfremme.dk; Dansk Fjernvarmeforening; Dansk Fritidsfiskerforbund; Landsforeningen Dansk Fåreavl; danskgartneri@danskgartneri.dk; dj@journalistforbundet.dk; miljo@kano-kajak.dk; info@christmastree.dk; formand@dls-jagt.dk; metal@danskmetal.dk; info@dmogt.dk; dana@dana.dk; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; info@plantevaern.dk; info@dpa-system.dk; formand@retspolitik.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; kontakt@solvarmeplatform.dk; Dansk Sportsdykker Forbund; dansk.standard@ds.dk; dtl@dtl.eu; danva@danva.dk; dvl@dvl.dk; Danske Advokater - Ulrikke Krogbeck (foreløbig); info@dag.dk; ddf@danskedagblade.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; medierne@medierne.dk; doi@di.dk; Åå Danske Regioner; ssg@danskbyggeri.dk; specialmedierne@specialmedierne.dk; info@dasp.dk; Danske Svineproducenter; dds@skytten.dk; delta@delta.dk; dsk@dsk.dk; ddd@ddd.dk; csu@lf.dk; info@ecocouncil.dk; nh@snm.ku.dk; dhi@dhigroup.com; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Dansk Industri - organisation for er-hvervslivet; dongenergy@dongenergy.dk; ellenmb@asb.dk; elretur@elretur.dk; info@emballageindustrien.dk; info@energinet.dk; eof@eof.dk; ENVINA; gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; mail@finansraadet.dk; Forbrugerrådet, hovedadresse; info@forcetechnology.com; office@biotek.dk; post@fabnet.dk; fadb-admin@groupcare.dk; fgc@geo.dk; mhp@fdim.dk; Foeringen Danske Kraftvarmeverker; aagfa@dongenergy.dk; kontakt@forlystelsesparker.org; Åå Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del; info@flidhavne.dk; fri@frinet.dk; Foreningen af Vandværker i Danmark; jf@greencities.eu; post@digitalepublicister.dk; fm@fishmeal.dk; post@ugeaviserne.dk; Åå Friluftsrådet; sekretariat.fl@youseepost.dk; drefo@drefo.dk; info@genvindingsindustrien.dk; info@gts-net.dk; ga@ga.dk; sekretariatet@greennetwork.dk; Greenpeace Danmark; gronhverdag@mail.dk; Åå Det Danske Hedeselskab; hta@life.ku.dk; Post_kommunal@hk.dk; horesta@horesta.dk; Håndværksrådet; Ingeniørforeningen i Danmark; itd@itd.dk; Åå IT- og Telestyrelsen; info@dmjx.dk; kalktegl@mail.dk; Åå KL; info@kolonihave.dk; Kommunalteknisk Chefforening; kk@kommunekemi.dk; Åå Kystdirektoratet; Claus.Meiner@RKSK.dk; ku@ku.dk; kb@landdistrikterne.dk; info@landboudom.dk; hoering@lf.dk; Landsforeningen af danske Mælkepro-ducerer; gylleramto@gmail.com; llh@levende-hav.dk; info@praktiskoekologi.dk; lo@lo.dk; dadl@dadl.dk; info@lif.dk; info@mejeri.dk; Ruth.dalsgaard@gmail.com; osj@maerskoil.com; Nationalpark

Bruun, Karin

Fra: BM [Post@autogenbrug.dk]

Sendt: 5. januar 2012 15:35

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Emne: Høring Journalnummer NST-400-00049

Vi har fra DAG's side ingen kommentar til denne

Med venlig hilsen

Børge Madsen

Direktør

Dansk AutoGenbrug

Kirkevej 1-3

2630 Taastrup

Tlf.+4535250560, Fax.+4535250566,Mob.+4520438424

Mail:post@autogenbrug.dk, WWW.autogenbrug.dk

Bruun, Karin

Fra: Søren Schmidt Thomsen [sst@danskfjernvarme.dk]
Sendt: 3. januar 2012 13:42
Til: Bruun, Karin
Emne: VS: Frist 8. januar 2012 : Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)
Vedhæftede filer: høringsbrev klagelovgivning.pdf; Høringsliste klagelovgivning.pdf; Lovforslag høring final 02122011.pdf
docId: http://esdh.mim.dk/captia/DOK1501125
SJ: -1

Til

Naturstyrelsen, Karin Bruun

Dansk Fjernvarme takker for høringsmaterialet. Vi har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Søren Schmidt Thomsen | Afdelingsleder

Merkurvej 7 | DK-6000 Kolding
Tel. (+45) 7630 8032 | Mob. (+45) 2946 6864 | Fax: (045) 7552 8962
www.danskfjernvarme.dk

Kom med i Danmarks største miljøbevægelse. Find os på facebook

---

Fra: Elna Kjærsgaard [mailto:ek@danskfjernvarme.dk]
Sendt: 5. december 2011 15:45
Til: Søren Schmidt Thomsen
Cc: Karen Marie Nygaard
Emne: VS: Frist 8. januar 2012 : Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Fra: Bruun, Karin [mailto:BRU@nst.dk] **På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse**
Sendt: 5. december 2011 13:47
Til: hoering@3f.dk; 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks

16-01-2012

Bruun, Karin

Fra: Niels Lindemark [Niels@plantevaern.dk]

Sendt: 4. januar 2012 08:28

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Emne: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet) J.nr. NST-400-00049

Vi takker for modtagelsen af ovennævnte lovforslag og kan meddele, at vi efter gennemgang af materialet ikke har fundet anledning til kommentarer fra branchens side.

Med venlig hilsen

Niels Lindemark
Teknisk/videnskabelig chef
Dansk Planteværn
Tlf.: 33 78 52 32 (direkte)

Miljøministeriet – Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Att.: Karin Bruun

Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Finansrådet takker for det fremsendte udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og for muligheden for at fremsætte kommentarer hertil.

Finansrådet har ingen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Niels Larsen

Direkte 3370 1073
nil@finansraadet.dk

30. december 2011

Finanssektorens Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kontakt Niels Larsen
Direkte 3370 1073
nil@finansraadet.dk

Journalnr. 375/04
Dok. nr. 298962-v1

Bruun, Karin

Fra: Preben Boock [pb@FRINET.dk]
Sendt: 3. januar 2012 15:36
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)
Vedhæftede filer: høringsbrev klage Lovgivning.pdf; Høringsliste klage Lovgivning.pdf; Lovforslag høring final 02122011.pdf

Naturstyrelsen

j.nr. 400-00049: Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

FRI takke for modtagelsen af høringsmateriale vedr. ovennævnte lovforslag.

FRI har orienteret sig hos sine medlemsvirksomheder. Der er ingen kommentarer til det fremsendte

Venlig hilsen

Preben Boock

chefkonsulent

Direkte 35 25 37 46

Mobil 20 49 12 43

pb@fnnet.dk

Sundkrogskaj 20
Postboks 2604
2100 København Ø

Telefon 35 25 37 37
Fax 35 25 37 38
www.fnnet.dk

Kære alle

Hermed genfremsendes høring over Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet). **Høringsperioden afsluttes 8. januar 2012.**

Genfremsendelse sker for at undgå enhver misforståelse som følge af forkert oplysning om høringsperioden i mail af 2. december 2011. Der er ingen ændringer i de vedhæftede filer. Jeg beklager uretigheden.

Med venlig hilsen

Karin Bruun

Fuldmægtig

Jura

Dir tlf.: (+45) 72 54 47 63

BRU@nst.dk

Miljøministeriet

Naturstyrelsen

Haraksgade 53

DK - 2100 København Ø

Tlf.: (+45) 72 54 20 00

www.naturstyrelsen.dk

Officielle mails bedes sendt til nst@nst.dk

06-01-2012

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Att.: Fuldmægtig Karin Bruun

4. januar 2012

Pr. e-mail : nst@nst.dk

Høring af forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet) – j.nr. : NST-400-00049

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Liselotte Eftekhar Bang
Konsulent – cand.jur.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Bruun, Karin

Fra: Pia Saxild [PS@fbr.dk]

Sendt: 4. januar 2012 17:00

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Emne: SV: Frist 8. januar 2012 : Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

NST-400-00049

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet). Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Claus Jørgensen
Miljøpolitisk medarbejder
Forbrugerrådet

TÆNK FORBRUGERRÅDET

Danish Consumer Council

Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, Danmark

Fra: Bruun, Karin [<mailto:BRU@nst.dk>] På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 5. december 2011 13:47

Til: hoering@3f.dk; 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affald danmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund; åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; daff@comxnet.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dasu@dasu.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Branche forening; info@dcu.dk; dcf@dcf.dk; info@danskeenergi.dk; debra@energibranchen.dk; def@entoweb.dk; Dansk erhverv; info@danskerhvervsfremme.dk; Dansk Fjernvarmeforening; Dansk Fritidsfiskerforbund; Landsforeningen Dansk Fåreavl; danskgartneri@danskgartneri.dk; dj@journalistforbundet.dk; miljo@kano-kajak.dk; info@christmastree.dk; formand@dls-jagt.dk; metal@danskmetal.dk; info@dmoget.dk; dana@dana.dk; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; info@plantevaern.dk; info@dpa-system.dk; formand@retspolitik.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; kontakt@solvarmeplatform.dk; Dansk Sportsdykker Forbund; dansk.standard@ds.dk; dtl@dtl.eu; danva@danva.dk; dvl@dvl.dk; Danske Advokater - Ulrikke Krogbeck (foreløbig); info@dag.dk; ddf@danskedagbladet.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; medierne@medierne.dk; doi@di.dk; åå Danske Regioner; ssg@danskbyggeri.dk; specialmedierne@specialmedierne.dk; info@dasp.dk; Danske Svineproducenter; dds@skytten.dk; delta@delta.dk; dsk@dsk.dk; ddd@ddd.dk; csu@lf.dk; info@ecocouncil.dk; nh@snm.ku.dk; dhi@dhigroup.com; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Dansk Industri - organisation for er-hvervslivet; dongenergy@dongenergy.dk; ellenmb@asb.dk; elretur@elretur.dk; info@emballageindustrien.dk; info@energinet.dk; eof@eof.dk; ENVINA; gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; mail@finansraadet.dk; Hoeringer; info@forcetechnology.com; office@biotek.dk; post@fabnet.dk; fadb-admin@grouppcare.dk; fgc@geo.dk; mhp@fdim.dk; Foerningen Danske Kraftvarmeværker; aagfa@dongenergy.dk; kontakt@forlystelsesparker.org; åå Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del; info@flidhavne.dk; fri@frinet.dk; Foreningen af Vandværker i Danmark; jf@greencities.eu; post@digitalepublicister.dk; fm@fishmeal.dk; post@ugeaviserne.dk; åå Fritluftsrådet; sekretariat.fl@youseepost.dk; drefo@drefo.dk;

06-01-2012

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendt pr. e-mail til: nst@nst.dk

6. JANUAR 2012

**SVAR PÅ HØRING OVER FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM
NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE
(REFORM AF KLAGESYSTEMET PÅ NATUR- OG MILJØOMRÅDET)**

Naturstyrelsen sendte den 2. december 2011 ovennævnte lovforslag i høring. Kulturministeriet har bedt Kulturstyrelsen om at svare på høringen på vegne af ministeriet.

Kulturstyrelsen skal meddele, at Kulturministeriet ikke umiddelbart har bemærkningerne til forslaget om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet m.v., herunder den foreslåede ændring af museumsloven, jf. lovforslagets § 26.

KULTURSTYRELSEN
CENTER FOR KULTURARV OG
ARKITEKTUR

H.C. ANDERSENS BOULEVARD 2
1553 KØBENHAVN V

TELEFON 33 73 33 73

POST@KULTURSTYRELSEN.DK
WWW.KULTURSTYRELSEN.DK

CVR 26489865
EAN DRIFT 5798000792999
EAN TILSKUD 5798000792982

Med venlig hilsen

Susanne Thuesen Simonsen
Specialkonsulent

KOPI ER SENDT TIL
Kulturministeriet, Nybrogade 2, 1203 København K

J.NR. 2011-7.00.00-0011
DERES J.NR. NST 400-0049

REF SUSSUIM
DIREKTE 33 74 52 20
SUSSIM@KULTURARV.DK

Bruun, Karin

Fra: Anna Louise Seiersboel Oestergaard (aso) [Anna.Louise.Seiersboel.Oestergaard@kyst.dk]

Sendt: 5. januar 2012 08:59

Til: Bruun, Karin

Emne: Kystdirektoratets bemærkninger til høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love

Kystdirektoratet har ingen bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

Med venlig hilsen

Anna L. S. Østergaard

AC-Fuldmægtig, Cand. Jur.
(45) 99 63 63 08
aso@kyst.dk

Højbovej 1 • DK 7620 Lemvig
(45) 9963 6363 • www.kyst.dk

Bruun, Karin

Fra: Kenja Friis Henriksen [kenja@ruc.dk]
Sendt: 5. januar 2012 09:27
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Journalen
Emne: VS: VS: VS: Frist 8. januar 2012 : Høring: udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Vedhæftede filer: Lovforslag høring final 02122011.pdf; høringsbrev klage Lovgivning.pdf; Høringsliste klage Lovgivning.pdf

Lovforslag høring
final 02122011.pdf

høringsbrev
klage Lovgivning.pdf

Høringsliste
klage Lovgivning.pdf

Journalnr. 2011-00-670/0026

Kære Karin Bruun

Roskilde Universitet har ingen bemærkninger til høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (Reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet).

Venlig hilsen,

.....
Kenja Friis Henriksen
Specialkonsulent
Rektorsekretariatet
Roskilde Universitet
Universitetsvej 1
DK-4000 Roskilde
Tlf: +45 4674 2052
Mail: kenja@ruc.dk

2011-00-670/0026

Fra: Bruun, Karin [mailto:BRU@nst.dk] På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 2. december 2011 14:57
Til: hoering@3f.dk; 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund; åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; daff@comxnet.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dasu@dasu.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Brancheforening; info@dcu.dk; dcf@dcf.dk; info@danskenergi.dk; debra@energibranchen.dk; def@entoweb.dk; Dansk erhverv; info@danskerhvervsfremme.dk; Dansk Fjernvarmeforening; Dansk Fritidsfiskerforbund; Landsforeningen Dansk Fåreavl; danskgartneri@danskgartneri.dk; dj@journalistforbundet.dk; miljo@kano-kajak.dk; info@christmastree.dk; formand@dls-jagt.dk; metal@danskmetal.dk; info@dmogt.dk; dana@dana.dk; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; info@plantevaern.dk; info@dpa-system.dk; formand@retspolitik.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; kontakt@solvarmeplatform.dk; Dansk Sportsdykker Forbund; dansk.standard@ds.dk; dtl@dtl.eu; danva@danva.dk; dvl@dvl.dk; Danske Advokater - Ulrikke Krogbeck (foreløbig); info@dag.dk; ddf@danskedagblade.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; medierne@medierne.dk; doi@di.dk; åå Danske Regioner; ssg@danskbyggeri.dk; specialmedierne@specialmedierne.dk; info@dasp.dk; Danske Svineproducenter; dds@skytten.dk; delta@delta.dk; dsk@dsk.dk; ddd@ddd.dk; csu@lf.dk; info@ecocouncil.dk;

Bruun, Karin

Fra: Kirsten Fly Malling [kfm@sdu.dk]

Sendt: 7. december 2011 11:34

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Jens Oddershede; Jacob Schmidt; Bjarne Graabech Sørensen; Steen Kærn Christiansen; Jørgen Schou; journal mailbox

Emne: Høring vedrørende udkast til Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love (reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Naturstyrelsens j.nr. NST-400-00049.
Syddansk Universitets j.nr. 019-2011.

Naturstyrelsen har ved e-mail af 5. december 2011 anmodet universitetet om evt. bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

Syddansk Universitet har ingen bemærkninger.

På rektors vegne

Jørgen Schou
Kontorchef, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
Email js@sdu.dk
Web <http://www.sdu.dk/ansat/js>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

AARHUS UNIVERSITET

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Aarhus Universitets svar på Høring om forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og andre love (reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet)

AU Viden

Rune
Heiberg Hansen

Chefkonsulent

Dato: 15.12.2011

Dir.: 21653708
E-mail: rhh@adm.au.dk

Journal nr.: AU-2011-600-027
Afs. CVR-nr.: 41826614
Reference: RHH

Side 1/1

Aarhus Universitet takker for muligheden for at afgive høringssvar til høring om forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og andre love (reform af klagesystemet på natur- og miljøområdet). Aarhus Universitet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Rune Heiberg Hansen
Chefkonsulent
AU Viden

Bruun, Karin**Fra:** Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]**Sendt:** 8. februar 2012 13:22**Til:** NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse**Emne:** SV: HØRING FRIST 19. februar 2012 - ændring af miljømålsoven, skovloven, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Pia T. Flindt
Chefsekretær**Fra:** Bruun, Karin [mailto:BRU@nst.dk] **På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse****Sendt:** 8. februar 2012 10:30

Til: 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; hoering@3f.dk; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund; Åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; daff@comxnet.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dasu@dasu.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Branche forening; info@dcu.dk; dcf@dcf.dk; info@danskenergi.dk; debra@energibranchen.dk; def@entoweb.dk; Dansk erhverv; info@danskerhvervsfremme.dk; Dansk Fjernvarmeforening; Dansk Fritidsfiskerforbund; Landsforeningen Dansk Fåreavl; danskgartneri@danskgartneri.dk; dj@journalistforbundet.dk; miljo@kano-kajak.dk; info@christmastree.dk; formand@dls-jagt.dk; metal@danskmatal.dk; info@dmogt.dk; dana@dana.dk; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; info@plantevaern.dk; info@dpa-system.dk; formand@retspolitik.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; kontakt@solvarmeplatform.dk; Dansk Sportsdykker Forbund; dansk.standard@ds.dk; dtl@dtl.eu; danva@danva.dk; dvl@dvl.dk; Danske Advokater - Ulrikke Krogbeck \ (foreløbig\); info@dag.dk; ddf@danskedagblade.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; medierne@medierne.dk; doi@di.dk; Åå Danske Regioner; ssg@danskbyggeri.dk; specialmedierne@specialmedierne.dk; info@dasp.dk; Danske Svineproducenter; dds@skytten.dk; delta@delta.dk; dsk@dsk.dk; ddd@ddd.dk; csu@lf.dk; info@ecocouncil.dk; nh@snm.ku.dk; dhi@dhigroup.com; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Dansk Industri - organisation for er-hvervslivet; dongenergy@dongenergy.dk; ellenmb@asb.dk; elretur@elretur.dk; info@emballageindustrien.dk; info@energinet.dk; eof@eof.dk; ENVINA; gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; mail@finansraadet.dk; "Forbrugerrådet, hovedadresse"; info@forcetechnology.com; office@biotek.dk; post@fabnet.dk; fadb-admin@groupcare.dk; fgc@geo.dk; mhp@fdim.dk; Foeringen Danske Kraftvarmeverker; aagfa@dongenergy.dk; kontakt@forlystelsesparker.org; "Åå Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del"; info@flidhavne.dk; fri@frinet.dk; Foreningen af Vandværker i Danmark; jf@greencities.eu; post@digitalepublicister.dk; fm@fishmeal.dk; post@ugeaviserne.dk; Åå Friluftsrådet; sekretariat.fl@youseepost.dk; drefo@drefo.dk; info@genvindingsindustrien.dk; info@gts-net.dk; ga@ga.dk; sekretariatet@greennetwork.dk; Greenpeace Danmark; gronhverdag@mail.dk; Åå Det Danske Hedeselskab; hta@life.ku.dk; Post_kommunal@hk.dk; horesta@horesta.dk; Håndværksrådet; Ingeniørforeningen i Danmark; itd@itd.dk; Åå IT- og Telestyrelsen; info@dmjx.dk; kalktegl@mail.dk; Åå KL; info@kolonihave.dk; Kommunalteknisk Chefforening; kk@kommunekemi.dk; Åå Kystdirektoratet; Claus.Meiner@RKSK.dk; ku@ku.dk; kb@landdistrikterne.dk; info@landboudom.dk; hoering@lf.dk; Landsforeningen af danske Mælkepro-ducerer; gylleram@gmail.com; llh@levende-hav.dk; info@praktiskoekologi.dk; lo@lo.dk; dadl@dadl.dk; info@lif.dk; info@mejeri.dk; Ruth.dalsgaard@gmail.com; osj@maerskoil.com; Nationalpark Thy; sekretariatet@mols.nu; "Jessen, Søren Rask"; nogu@nogu.dk; NOAH; webmaster@novonordisk.com;

24-02-2012

Bruun, Karin

Fra: Søren S. Thomsen - Dansk Fjernvarme [sst@danskfjernvarme.dk]
Sendt: 8. februar 2012 14:54
Til: Bruun, Karin
Cc: Karen Marie Nygaard - Dansk Fjernvarme
Emne: VS: HØRING FRIST 19. februar 2012 - ændring af miljømålsoven, skovloven, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Vedhæftede filer: høringsbrev 8. febr. 2012.pdf; Høringsliste 8. februar.pdf; Lovforslag.pdf

Til

Naturstyrelsen, Karin Bruun

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at give bemærkninger til materialet, om end vi i denne omgang ikke har input.

Med venlig hilsen

Søren Schmidt Thomsen | Afdelingsleder

Merkurvej 7 | DK-6000 Kolding
 Tel. (+45) 7630 8000 | Fax: (+45) 7552 8962
 Direkte Tel: (+45) 7630 8032 | mobil: (+45) 2946 6864
www.danskfjernvarme.dk

Fra: Elna Kjærsgaard - Dansk Fjernvarme
Sendt: 8. februar 2012 10:39
Til: Søren S. Thomsen - Dansk Fjernvarme; Karen Marie Nygaard - Dansk Fjernvarme
Emne: VS: HØRING FRIST 19. februar 2012 - ændring af miljømålsoven, skovloven, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Med venlig hilsen

Elna Kjærsgaard

Merkurvej 7 | DK-6000 Kolding
 Tel. (+45) 7630 8000 | Fax: (045) 7552 8962
www.danskfjernvarme.dk

Fra: Bruun, Karin [<mailto:BRU@nst.dk>] På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 8. februar 2012 10:30
Til: 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; hoering@3f.dk; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk;

24-02-2012

Bruun, Karin

Fra: Rikke Baier Holgersen [rbh@ENS.DK]
Sendt: 15. februar 2012 17:37
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: NST-400-00053 - svar på høring
Vedhæftede filer: HØRING FRIST 19. februar 2012 - ændring af miljømålsoven, skovloven, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Kære Naturstyrelse.

Energistyrelsen kan meddele, at vi ikke har bemærkninger til den fremsendte høring.

Med venlig hilsen

Rikke Baier Holgersen

Fuldmægtig, cand.jur

Byggeri og energieffektivisering

Direkte tlf.: 3392 7702

E-post: rbh@ens.dk

 Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

Energistyrelsen

Amaliegade 44, 1256 København K

Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

Fra: Martin Frost-Knudsen **På vegne af** Anvendelsessekr.

Sendt: 10. februar 2012 10:48

Til: Rikke Baier Holgersen

Emne: VS: Forslag til ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb

-----
Fra: Astrid Dybdahl Ovesen **På vegne af** Juridisk enhed

Sendt: 8. februar 2012 14:31

Til: Anvendelsessekr.

Cc: Camilla Brovang

Emne: VS: Forslag til ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb

Kære område 3,

Vedhæftet følger høring over ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb. Juridisk enhed vurderer, at høringen eventuelt kan have relevans for medarbejdere i bygningsområdet, da høringen bl.a. vedrører en ændring af vandløbslovens bestemmelse om 2 m dyrkningsfri bræmme langs visse vandløb og søer.

Høringen er endvidere sendt CC til Camilla Brovang til orientering.

Såfremt I har bemærkninger bedes I sende dem direkte til nst@nst.dk med angivelse af journalnummer NST-400-00053.

Høringsfristen er søndag den 19. februar 2012.

24-02-2012

Bruun, Karin

Fra: Katrine Josefsen [KatJos@erst.dk]
Sendt: 20. februar 2012 10:16
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse; om2@evm.dk
Cc: Lotte Dalgaard (EOGS); Sara Talaii Olesen; Jakob Solmunde John Michelsen (EOGS); Simon Hauptmann (EOGS); Katrine Josefsen
Emne: journalnummer NST-400-00053,
Vedhæftede filer: høringsbrev 8. febr. 2012.pdf; Høringsliste 8. februar.pdf; Lovforslag.pdf

CKR har modtaget *lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb*, i høring.

CKR vurderer, at forslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. CKR har derfor ingen bemærkninger til forslaget.

Resten af Erhvervsstyrelsen har ligeledes ingen kommentarer.

Med venlig hilsen

Katrine Josefsen

Studentermehjælper

ERHVERVSSTYRELSEN

Center for Kvalitet i Erhvervsregulering

Kampmannsgade 1
1780 København V
Telefon: 3330 7700
Direkte: 41738242
E-mail: KatJos@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Bruun, Karin [mailto:BRU@nst.dk] **På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse**

Sendt: 8. februar 2012 10:30

Til: 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; hoering@3f.dk; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund; åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; daff@comxnet.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dasu@dasu.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Brancheforening; info@dcu.dk; dcf@dcf.dk; info@danskeenergi.dk; debra@energibranchen.dk; def@entoweb.dk; Dansk erhverv; info@danskerhvervsfremme.dk; Dansk Fjernvarmeforening; Dansk Fritidsfiskerforbund; Landsforeningen Dansk Fåreavl; danskgartneri@danskgartneri.dk; dj@journalistforbundet.dk; miljo@kano-kajak.dk; info@christmastree.dk; formand@dls-jagt.dk; metal@danskmetal.dk; info@dmogt.dk; dana@dana.dk; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; info@plantevaern.dk; info@dpa-system.dk; formand@retspolitik.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; kontakt@solvarmeplatform.dk; Dansk Sportsdykker Forbund; dansk.standard@ds.dk; dtl@dtl.eu; danva@danva.dk; dvl@dvl.dk; Danske Advokater - Ulrikke Krogbeck (foreløbig); info@dag.dk; ddf@danskedagblade.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; medieerne@medieerne.dk; doi@di.dk; åå Danske Regioner; ssg@danskbyggeri.dk; specialmedieerne@specialmedieerne.dk; info@dasp.dk; Danske Svineproducenter;

24-02-2012

Bruun, Karin**Fra:** Pia Saxild [PS@fbr.dk]**Sendt:** 9. februar 2012 09:28**Til:** NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse**Emne:** VS: HØRING FRIST 19. februar 2012 - ændring af miljømålsoven, skovloven, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Journalnummer NST-400-00053

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til forslag til ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse). Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Claus Jørgensen
Miljøpolitisk medarbejder
Forbrugerrådet

TÆNK FORBRUGERRÅDET

Danish Consumer Council
Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, Danmark

Fra: Bruun, Karin [<mailto:BRU@nst.dk>] På vegne af NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse**Sendt:** 8. februar 2012 10:30

Til: 92grp@92grp.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ad@affalddanmark.dk; atvmail@atv.dk; akf@akf.dk; ae@ae.dk; ai@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; hoering@3f.dk; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); bfr@benzinforhandler.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; kontakt@bryggeriforeningen.dk; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; CO-industri; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekeforeningen@apotekeforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; thd@di.dk; DMU; dn@dn.dk; info@shipowners.dk; Danmarks Sportsfiskerforbund; Åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; daff@comxnet.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dasu@dasu.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Brancheforening; info@dcu.dk; dcf@dcf.dk; info@danskeenergi.dk; debra@energibranchen.dk; def@entoweb.dk; Dansk erhverv; info@danskerhvervsfremme.dk; Dansk Fjernvarmeforening; Dansk Fritidsfiskerforbund; Landsforeningen Dansk Fåreavl; danskgartneri@danskgartneri.dk; dj@journalistforbundet.dk; miljo@kano-kajak.dk; info@christmastree.dk; formand@dls-jagt.dk; metal@danskmatal.dk; info@dmogt.dk; dana@dana.dk; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; info@plantevaern.dk; info@dpa-system.dk; formand@retspolitik.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; kontakt@solvarmeplatform.dk; Dansk Sportsdykker Forbund; dansk.standard@ds.dk; dtl@dtl.eu; danva@danva.dk; dvl@dvl.dk; Danske Advokater - Ulrikke Krogbeck ((foreløbig)); info@dag.dk; ddf@danskedagblade.dk; dh@handicap.dk; danskehavne@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; medierne@medierne.dk; doi@di.dk; Åå Danske Regioner; ssg@danskbyggeri.dk; specialmedierne@specialmedierne.dk; info@dasp.dk; Danske Svineproducenter; dds@skytten.dk; delta@delta.dk; dsk@dsk.dk; ddd@ddd.dk; csu@lf.dk; info@ecocouncil.dk; nh@snm.ku.dk; dhi@dhigroup.com; db@dyrenesbeskyttelse.dk; Dansk Industri - organisation for er-hvervslivet; dongenergy@dongenergy.dk; ellenmb@asb.dk; elretur@elretur.dk; info@emballageindustrien.dk; info@energinet.dk; eof@eof.dk; ENVINA; gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; mail@finansraadet.dk; Hoeringer; info@forcetechnology.com; office@biotek.dk; post@fabnet.dk; fadb-admin@groupcare.dk; fgc@geo.dk; mhp@fdim.dk; Foeringen Danske Kraftvarmeværker; aagfa@dongenergy.dk; kontakt@forlystelsesparker.org; "Åå Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del"; info@flidhavne.dk; fri@frinet.dk; Foreningen af Vandværker i Danmark; jf@greencities.eu; post@digitalepublicister.dk;

24-02-2012

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendt til nst@nst.dk

Kulturstyrelsen

H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 3373 3373
Telefax 3391 7741

post@kulturstyrelsen.dk
www.kulturstyrelsen.dk

17. februar 2012

Svar på høring over forslag til ændring af lov om miljøformål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Kulturstyrelsen har modtaget ovennævnte lovforslag i høring, hvoraf dele efterfølgende er trukket tilbage. Kulturministeriet har bedt styrelsen om at svare på høringen på vegne af ministeriet.

Kulturministeriet har ikke umiddelbart bemærkninger til lovforslaget vedrørende præcisering af bræmmebestemmelse i vandløbsloven eller digital klagesagsbehandling. I relation til sidstnævnte anmoder Kulturministeriet imidlertid om, at ministeriet høres over bekendtgørelsen, som vil blive udstedt med hjemmel i den nye bestemmelse i § 18 a i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Med venlig hilsen

Susanne Thuesen Simonsen
Specialkonsulent

Kulturstyrelsen
Dir. tlf. +45 33 74 52 20
E-mail: sussim@kulturstyrelsen.dk

Bruun, Karin

Fra: Signe Marie Ingvarlsen (smi) [SigneMarie.Ingvarlsen@kyst.dk]

Sendt: 13. februar 2012 14:12

Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse

Cc: åå Transportministeriet; 'brooghavn@trm.dk'

Emne: NST-400-00053 HØRING - ændring af miljømålsloven, skovloven, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb (Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse)

Journalnummer: NST-400-00053

Kystdirektoratet har ingen bemærkninger til Forslag til ændring af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, lov om skove, lov om Natur- og Miljøklagenævnet og lov om vandløb

(Ændring af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence, digitalisering og præcisering af bræmmebestemmelse).

Med venlig hilsen - With kind regards

Signe M. Ingvarlsen

Miljøkoordinator – Environmental Coordinator, MSc.

(45) 99 63 63 14

(45) 24 63 00 19

smi@kyst.dk

Højbovej 1 • DK 7620 Lemvig
(45) 9963 6363 • www.kyst.dk

Kystdirektoratet
Danish Coastal Authority